

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Επιμέλεια: Χρήστος Μπουρσανίδης (Υπεύθυνος Σπουδών & Έρευνας)

ΚΑ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

**ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΑΘΗΝΑ 2010**

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Συντονιστής: Θεμιστοκλής Παναγιωτόπουλος, Δ/ντής ΕΣΔΔ

Υπεύθυνος Σπουδών & Έρευνας: Χρήστος Μπουρσανίδης

ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΣΥΝΕΒΑΛΑΝ ΕΠΙΣΗΣ:

Αναστασία Παπαστυλιανού (Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας Προγράμματος Πληροφορικής)

Δρ. Μαρίνα Παππά (Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας Προγράμματος Ξένων Γλωσσών)

Τελική Επιμέλεια Σύνταξης:

Αποστόλου Άρτεμις - Λουκρητία (Βοηθητικό Διδακτικό Προσωπικό)

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Επιμέλεια:

Χρήστος Μπουρσανίδης (Υπεύθυνος Σπουδών & Έρευνας)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
I. Σύντομη παρουσίαση του Τμήματος	9
II. Σκοπός του Προγράμματος Σπουδών	9
III. Ειδικοί στόχοι του Προγράμματος Σπουδών	10
IV. Δομή και διάρθρωση του Προγράμματος Σπουδών	12
V. Τεχνολογίες Υποστήριξης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	14
VI. Ανάπτυξη Γλωσσικών και Επικοινωνιακών Δεξιοτήτων	14
VII. Μεθοδολογική Προσέγγιση Εκπαιδευτικής Διαδικασίας	15
VIII. Αξιολόγηση Σπουδαστών	15
ΠΙΝΑΚΑΣ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	17
ΠΙΝΑΚΑΣ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	18
A΄ Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης	21
ΚΔΟΚΠ-001: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	23
ΚΔΟΚΠ-M01: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ, ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ, ΘΕΣΜΟΙ & ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	23
ΚΔΟΚΠ-M02: ΔΙΕΘΝΕΣ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	25
ΚΔΟΚΠ-M03: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ & ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	28
ΚΔΟΚΠ-M04: ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	31
ΚΔΟΚΠ-002 ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	35
ΚΔΟΚΠ-M05: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ, ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ & ΝΕΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	35
ΚΔΟΚΠ-M06: ΘΕΣΜΟΙ & ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	39
ΚΔΟΚΠ-M07: ΘΕΣΜΟΙ & ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ	45
ΚΔΟΚΠ-M08: ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	48
ΚΔΟΚΠ-003: ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	51
ΚΔΟΚΠ-M09: ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ & Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ	51
ΚΔΟΚΠ-M10: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ – ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	55

ΚΔΟΚΠ-004: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	59
ΚΔΟΚΠ-Ε01: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	59
ΚΔΟΚΠ-Ε02: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ - ΧΡΗΣΗ Ms Project	61
ΚΔΟΚΠ-Ε03: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	63
ΚΔΟΚΠ-005: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	65
Β' Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης	67
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	73
ΚΔΟΚΠ-Ε04: ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ – ΣΤΡΟΓΓΥΛΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ)	73
ΚΔΟΚΠ-Ε05: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	74
ΚΔΟΚΠ-Ε06: ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	76
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	79
ΚΔΟΚΠ-Ε07: ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΣΠΑ	79
ΚΔΟΚΠ-Ε08: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ & ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ	81
ΚΔΟΚΠ-004: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	83
ΚΔΟΚΠ-Ε09: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΤΟΠΩΝ	83
ΚΔΟΚΠ-005: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	87

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

I. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης απευθύνεται στους σπουδαστές οι οποίοι επιλέγουν να στελεχώσουν τις μονάδες της Δημόσιας Διοίκησης με αντικείμενο την Υγεία, την Κοινωνική Αλληλεγγύη, την Απασχόληση και την Κοινωνική Προστασία. Η ιδιαιτερότητα των πεδίων δράσης αλλά και των αναγκών εκπαίδευσης και κατά συνέπεια των γνωστικών αντικειμένων και της διδακτέας ύλης, οδήγησε στην λειτουργική διαφοροποίηση του Τμήματος σε δύο διακριτές κατευθύνσεις:

- Η **Κατεύθυνση της Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας** εκπαιδεύει σπουδαστές που στελεχώνουν τις Διευθύνσεις του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τα ΠΕΣΥ/ΔΥΠΕ/ΥΠΕ, τις Νοσοκομειακές Μονάδες, τα Ασφαλιστικά Ταμεία-Κλάδος Υγείας και τους λοιπούς συναφείς εποπτευόμενους Φορείς.
- Η **Κατεύθυνση της Διοίκησης Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής** εκπαιδεύει σπουδαστές που στελεχώνουν τις Διευθύνσεις του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, τις Διαχειριστικές Αρχές Απασχόλησης-Equal, τις μονάδες του ΟΑΕΔ, τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, και τους συναφείς εποπτευόμενους Φορείς.

Το παρόν Πρόγραμμα περιγράφει τη δομή, τα μαθήματα και το περιεχόμενο των σπουδών της κατεύθυνσης Διοίκησης Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής.

II. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Οι κατευθυντήριες αρχές σχεδιασμού του Προγράμματος Σπουδών στηρίζονται στην παραδοχή, ότι ένα από τα βασικά στοιχεία ίδρυσης και λειτουργίας της ΕΣΔΔ αποτελεί η δημιουργία διοικητικών στελεχών ταχείας εξέλιξης στην ελληνική Δημόσια Διοίκηση και ως εκ τούτου είναι άμεσα συνδεδεμένο τόσο με τις ανάγκες της υφιστάμενης κατάστασης όσο και με τις αναδυόμενες ανάγκες και απαιτήσεις εκσυγχρονισμού, δομικής ανασυγκρότησης και ποιοτικής αναβάθμισης δομών και λειτουργικών διαδικασιών των Δημόσιων Υπηρεσιών, που προκαλούνται από το συνεχώς μεταβαλλόμενο διοικητικό περιβάλλον. Οι απαιτήσεις και οι προκλήσεις αυτές προϋποθέτουν από τα σύγχρονα διοικητικά στελέχη ένα πολύ υψηλό επίπεδο γνώσεων και διοικητικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Σπουδών είναι προσανατολισμένο και αποσκοπεί στην παροχή, μεταφορά και την απόκτηση αυτών των γνώσεων, και στην ανάπτυξη των ενδεδειγμένων δεξιοτήτων.

Η βαθύτερη φιλοσοφία που διαπνέει και διαπερνά το Πρόγραμμα Σπουδών, στοχεύει στη διαμόρφωση ενός άρτια εκπαιδευμένου σώματος στελεχών της Κοινωνικής Διοίκησης, οι οποίοι θα είναι εφοδιασμένοι με όλα τα στοιχεία και χαρακτηριστικά, ως λειτουργικά προαπαιτούμενα, και θα τους καθιστά ικανούς να συμβάλουν στην βελτίωση της διοικητικής-λειτουργικής ικανότητας των κοινωνικοκρατικών θεσμών

και οργανισμών της Δημόσιας Διοίκησης και στην αναβάθμιση της δημόσιας εικόνας αυτής.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα φιλοδοξεί να διαμορφώσει ένα σύγχρονο προφίλ απόφοιτου, αυτού του **Δημόσιου Μάνατζερ Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής**

Το πρόγραμμα της Ειδικής Φάσης Σπουδών της 21^{ης} Εκπαιδευτικής Σειράς τροποποιήθηκε ελαφρώς σε σχέση με το πρόγραμμα της προηγούμενης εκπαιδευτικής σειράς. Οι αλλαγές που προέκυψαν στοχεύουν στο να καταστήσουν το Πρόγραμμα (α) *πιο λογικά συνεκτικό, γεγονός που οδήγησε μ.α. στη συγχώνευση των δύο μαθημάτων πολιτικής απασχόλησης σε ένα (ΚΛΟΚΠ-Μ04) και (β) εμπλουτισμένο με νέα στοιχεία και προσεγγίσεις* ειδικότερα του *Μάνατζμεντ των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής* και των *Θεσμών και Πολιτικών Κοινωνικής Ενσωμάτωσης (ΚΛΟΚΠ-Μ07)*

Στην διαδικασία κατάρτισης Εκπαιδευτικού Προγράμματος ελήφθησαν υπόψη (α) στοιχεία και ευρήματα από σχετική έρευνα μέσω διαδικτύου των εξελίξεων και τάσεων συναφών Προγραμμάτων στην Ελλάδα και κυρίως στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (β) οι παρατηρήσεις και επισημάνσεις που έγιναν ενόψει της αξιολόγησης Μαθημάτων και Διδασκόντων και (γ) μία κριτικά αναστοχαστική αξιοποίηση των παρατηρήσεων και επισημάνσεων που προέκυψαν από τους μεθοδολογικά δομημένους διαλόγους και συζητήσεις με συναφείς με το Πρόγραμμα Μαθημάτων Επιστήμονες-Μέλη ΔΕΠ, Εμπειρογνώμονες και αποφοίτους της ΕΣΔΔ.

Βέβαια ως **βασικός άξονας προσανατολισμού** υπήρξε η ικανοποίηση και ανταπόκριση τόσο των θεσμικών και λειτουργικών προαπαιτούμενων όσο πολύ περισσότερο των επιμέρους στοχεύσεων που προκύπτουν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Διοικητικής Μεταρρύθμισης (ΕΣΠΑ).

Ο σχεδιασμός του προγράμματος **Ανάπτυξης γλωσσικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων** της Ειδικής Φάσης Σπουδών και των επιμέρους μαθημάτων και εργαστηρίων **Τεχνολογιών υποστήριξης ηλεκτρονικής διακυβέρνησης** έγινε σε συνεργασία μεταξύ του Υπευθύνου του Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης, *Χ. Μπουρσανίδη*, της Υπεύθυνης του Προγράμματος Ξένων Γλωσσών, *Μ. Παππά* και της Υπεύθυνης του Προγράμματος Πληροφορικής, *Αν. Παπαστυλιανού*, αντίστοιχα.

III. ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η βασική επιδίωξη διαμόρφωσης ενός σύγχρονου προφίλ αποφοίτου, αυτού του Δημόσιου Μάνατζερ Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής προσδιόρισε την λογική του προγράμματος σπουδών της ειδικής φάσης σπουδών, η οποία συνίσταται (α) στη διασφάλιση μίας ισορροπημένης σχέσης θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης και (β) στην επίτευξη εκπαιδευτικών στόχων που συνδέονται άρρηκτα με τις τρεις δυναμικά αλληλεξαρτώμενες διαστάσεις και επίπεδα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

1. Σε επίπεδο απόκτησης γνώσεων

Πρώτα απ' όλα, το πρόγραμμα σπουδών στηρίζει και προάγει της μεταφορά και την απόκτηση ενός συστήματος γνώσεων, τεχνικών και μεθόδων, μέσω των οποίων

προσφέρεται τόσο η **κατανόηση (γνώση)** όσο και η **δυνατότητας διαπλαστικής παρέμβασης (τεχνικές-μέθοδοι-εργαλεία)** στο χώρο της Κοινωνικής Διοίκησης. Το πρόγραμμα της ειδικής φάσης σπουδών σχεδιάστηκε λοιπόν έτσι ώστε να δώσει την δυνατότητα στα μελλοντικά στελέχη των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής να αποκτήσουν όλες εκείνες τις **ειδικές γνώσεις, μεθοδολογίες και εργαλεία**, οι οποίες θεωρούνται απαραίτητες στην εργασία τους. Με βάση αυτή τη λογική θα αποτελέσουν αντικείμενο διδασκαλίας, ανάλυσης, επεξεργασίας, και μελέτης θέματα:

- Βασικών Κοινωνικοπολιτικών Αρχών και Θεσμών Κοινωνικής Πολιτικής
- Διάρθρωσης της Αγοράς Εργασίας
- Ενεργών πολιτικών απασχόλησης στην Ελλάδα
- Σχέσεων Μετανάστευσης – Πολιτείας και της αγοράς εργασίας
- Συστημάτων Χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση
- Συστημάτων Κοινωνικής Προστασίας
- Δημοσίου Μάνατζμεντ στους Οργανισμούς Κοινωνικής Πολιτικής

2. Σε επίπεδο ανάπτυξης δεξιοτήτων

Η απόκτηση ειδικών γνώσεων στους προαναφερόμενους τομείς δεν είναι από μόνη της επαρκής για να ενταχθεί το μελλοντικό στέλεχος της Κοινωνικής Διοίκησης κατευθείαν στην εργασία του. Κρίθηκε λοιπόν, δεύτερον, σκόπιμο και απαραίτητο, η συμπλήρωση των θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη κατάλληλων διοικητικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων που χαρακτηρίζουν ένα διακεκριμένο σύγχρονο στέλεχος της διοίκησης του μέλλοντος απαραίτητες για τη μελλοντική δουλειά τους. Στο πλαίσιο αυτό, το πρόγραμμα αποσκοπεί:

- Στην καλλιέργεια κριτικής, αναλυτικής και συνθετικής σκέψης, και στην σφαιρική προσέγγιση θεμάτων που οδηγούν στην ανάπτυξη της **ικανότητας επίλυσης προβλημάτων** αυξημένης πολυπλοκότητας που κατά κανόνα χαρακτηρίζουν τους Οργανισμούς Κοινωνικής Πολιτικής
- Στην καλλιέργεια χρήσης σύγχρονων εργαλείων και ανάπτυξη αντίστοιχων δεξιοτήτων μέσα από την εξάσκηση των σπουδαστών τόσο κατά την διάρκεια των μαθημάτων όσο πολύ περισσότερο στο πλαίσιο συναφών Εργαστηρίων (π.χ. Στρατηγικού Σχεδιασμού, Αξιολόγηση Κοινοτικών Προγραμμάτων, ...)
- Στην **καλλιέργεια επικοινωνιακών και κοινωνικών δεξιοτήτων** μέσα από την εξάσκηση των σπουδαστών κατά τη διάρκεια των επιμέρους μαθημάτων, εργαστηρίων και παρουσίασης-υποστήριξης των εργασιών.
- Στην **απόκτηση τεχνικών δεξιοτήτων**, μέσα από την εκμάθηση τεχνικών παρουσιάσεων με τη χρήση Η/Υ, την ανάπτυξη ιστοσελίδων, τη χρήση ειδικού λογισμικού και πολυμέσων (multimedia).

3. Σε επίπεδο διάπλασης συμπεριφορών και διαμόρφωσης στάσεων

Τρίτο στοιχείο τέλος, το οποίο συμβάλλει στην παραγωγή άρτιων και ολοκληρωμένων υψηλόβαθμων διοικητικών στελεχών συνιστά εισέτι η σταθερή προσήλωση και προσανατολισμός της εκπαιδευτικής διαδικασίας στην διάπλαση προτύπων συμπεριφοράς και στην διαμόρφωση κοινών στάσεων και αντιλήψεων τέτοιων που να συνάδουν και να ανταποκρίνονται στο ολοκληρωμένο προφίλ ενός σύγχρονου διοικητικού στελέχους ταχείας εξέλιξης. Με αυτήν την έννοια το κεντρικό μέλημα όλων των συντελεστών της Εκπαιδευτικής Διαδικασίας στοχεύει και οφείλει να επικεντρωθεί:

- Στην καλλιέργεια **συνεργατικής συμπεριφοράς**, μέσα από την «από κοινού» ανάληψη γραπτών εργασιών και παρουσίασή τους.
- Στην **εργήγορση, ευελιξία και διορατικότητα**, μέσα από ορθό χρονοπρογραμματισμό και τη σωστή διαχείριση του χρόνου κατά την ανάληψη, συγγραφή και παρουσίαση εργασιών, κατά τη διεξαγωγή των ασκήσεων προσομοίωσης αλλά και κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης
- Στην **αντίληψη των διαφορετικών πλαισίων και των γρήγορων αλλαγών** που προκαλούνται από το συνεχώς μεταβαλλόμενο διοικητικό περιβάλλον, στα οποία καλούνται να δραστηριοποιηθούν οι σπουδαστές στη μελλοντική τους εργασία.
- Στην καλλιέργεια **‘ήθους εργασίας’** και της **‘ηθικής της ευθύνης’** (Max Weber) όσο και **μίας θετικής στάσης και αντίληψης** στην άσκηση καθηκόντων, στην δημιουργικότητα, και την ανάληψη πρωτοβουλιών.

IV. ΔΟΜΗ & ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το πρόγραμμα της Ειδικής Φάσης Σπουδών πραγματοποιείται μετά το πέρας της Κοινής Φάσης Σπουδών, στην οποία συμμετέχουν οι σπουδαστές σε ένα ενιαίο πρόγραμμα βασικής κατάρτισης, διάρκειας 4 μηνών. Το πρόγραμμα της Ειδικής Φάσης Σπουδών περιλαμβάνει:

- **Μαθήματα Α΄ Κύκλου Εξειδίκευσης**, διάρκειας 4 μηνών,
- **Πρακτική Εκπαίδευση**, διάρκειας 4 μηνών
- **Μαθήματα Β΄ Κύκλου Εξειδίκευσης**, διάρκειας 3 μηνών
- **Περίοδο Εκπόνησης & Αξιολόγησης Τελικών Εργασιών**, διάρκειας 2 μηνών.

Μαθήματα Α΄ Κύκλου Εξειδίκευσης

Ο κύκλος μαθημάτων διαρθρώνεται στη βάση **πέντε θεματικών ενότητων**. Κάθε θεματική ενότητα καλύπτει ένα ευρύτερο γνωστικό πεδίο και περιλαμβάνει μαθήματα και εργαστήρια:

- I. Κοινωνική Πολιτική & Κοινωνική Προστασία: Θεωρητικό πλαίσιο – Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Διαστάσεις:** Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τα εξής μαθήματα: (1) «Κοινωνική Ευρώπη: Θεμελιώδεις έννοιες, θεσμοί και Μοντέλα Κοινωνικής Πολιτικής» (2) «Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης», (3) «Οικονομικά της Κοινωνικής Προστασίας και της Αγοράς Εργασίας» (4) «Εθνικές και Ευρωπαϊκές Πολιτικές Απασχόλησης»
- II. Θεσμοί & Πολιτικές Κοινωνικής Προστασίας στην Ελλάδα:** Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τα εξής μαθήματα: (1) «Στοιχεία Εργατικού Δικαίου, Εργασιακές Σχέσεις και Νέα Οργάνωση Εργασίας» (2) «Θεσμοί και Πολιτικές Κοινωνικής Ασφάλισης» (3) «Θεσμοί και Πολιτικές Κοινωνικής Ενσωμάτωσης» (4) «Μεταναστευτική Πολιτική και αγορά εργασίας»
- III. Δημόσιο Μάνατζμεντ Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής:** Η ενότητα περιλαμβάνει τα εξής μαθήματα: (1) «Δημόσιο Management και ο Ρόλος του Τρίτου Τομέα στο Σύγχρονο Κοινωνικό Κράτος» (2) «Στρατηγικό Management Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής-Εργαστήριο Εφαρμογής»

- IV. **Τεχνολογίες Υποστήριξης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης:** Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τα εξής εργαστήρια: (1) «Συστήματα Πληροφορικής Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής» (2) «Διοίκηση και Διαχείριση Έργου - χρήση Ms Project», (3) «Στατιστική στη λήψη αποφάσεων»
- V. **Ανάπτυξη Γλωσσικών και Επικοινωνιακών Δεξιοτήτων:** Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τα εξής μαθήματα: (1) «Αγγλικά», (2) «Γαλλικά ή Γερμανικά ή Ιταλικά ή Ισπανικά»

Πρακτική Εκπαίδευση

Μεταξύ του Α΄ κύκλου του Β΄ κύκλου μεσολαβεί περίοδος 4 μηνών **Πρακτικής Εκπαίδευσης**, στο Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, στη ΓΓ Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στον ΟΑΕΔ, στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και σε άλλους συναφείς κοινωνικοκρατικούς Φορείς και Οργανισμούς της Δημόσιας Διοίκησης. Κατά τη διάρκεια της Πρακτικής εκπαίδευσης οι Σπουδαστές καταρτίζουν και εκπονούν την Εργασία Πρακτικής και την Έκθεση Πρακτικής.

Σεμινάρια και Εργαστήρια Β΄ Κύκλου Εξειδίκευσης

Ο Β΄ Κύκλος της Ειδικής Φάσης περιλαμβάνει Σεμινάρια και Εργαστήρια τα οποία βρίσκονται σε λογική συνάφεια με τον κύκλο μαθημάτων του Α΄ Κύκλου.

Εκπόνηση και Παρουσίαση Σεμιναρίων

Κατά τη διάρκεια του κύκλου σεμιναρίων οι Σπουδαστές ασχολούνται με την επεξεργασίας-εκπόνησης και κυρίως την παρουσίαση συλλογικών εργασιών (projects). Αυτές οι συλλογικές εργασίες αποτελούνται από ομάδες δύο έως πέντε ατόμων και πραγματοποιούν με τους επιβλέποντες τον προβλεπόμενο από το πρόγραμμα σπουδών αριθμό τρίωρων συναντήσεων καθοδήγησης και ελέγχου προόδου των εργασιών στην ολομέλεια των σπουδαστών. Η επιλογή των θεμάτων γίνεται στη βάση **δύο θεματικών ενοτήτων**:

- I. Θεσμικές και κοινωνικοπολιτικές διαστάσεις Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Προστασίας
- II. Θεσμικές, οργανωτικές και οικονομικές διαστάσεις Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής

Επιπροσθέτως, την περίοδο αυτή, οι σπουδαστές παρουσιάζουν και υποστηρίζουν στην ολομέλεια του τμήματος τις προβλεπόμενες από το Κανονισμό Σπουδών **Εκθέσεις και Εργασίες Πρακτικής** και αξιολογούνται από την αντίστοιχη Διμελή Επιτροπή Πρακτικής Εκπαίδευσης.

Εργαστήρια

Τα εργαστήρια διαρθρώνονται στη βάση τεσσαρων εκπαιδευτικών ενοτήτων:

- **Εργαστήρια διοίκησης οργανισμών κοινωνικής πολιτικής**
Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τα εξής Μαθήματα-Εργαστήρια: (1) «*Επίκαιρα Ζητήματα Κοινωνικής Πολιτικής (Επισκέψεις – Διαλέξεις – Στρογγυλές Τράπεζες)*» (2) «*Αξιολόγηση Πολιτικών Κοινωνικής Προστασίας*» και (3) «*Ποιότητα στους Οργανισμούς Κοινωνικής Πολιτικής*»

- **Εργαστήρια ανάπτυξης δεξιοτήτων δημοσίου μανατζμεντ οργανισμών κοινωνικής πολιτικής**
Η ενότητα περιλαμβάνει τα εξής Μαθήματα-Εργαστήρια: (1) «*Σύστημα Διοίκησης και Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Έργων ΕΣΠΑ*» (2) «*Τεχνικές Διαπραγματεύσεων και Επίλυση Συγκρούσεων*» και (3) «*Αξιολόγηση-Πιστοποίηση Δημόσιων Διαδικτυακών Τόπων*»
- **Τεχνολογίες Υποστήριξης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης**
Η ενότητα περιλαμβάνει το εξής εργαστήριο: (1) «*Αξιολόγηση – Πιστοποίηση Δημόσιων Διαδικτυακών τόπων*»
- **Ανάπτυξη Γλωσσικών και Επικοινωνιακών Δεξιοτήτων**
Η ενότητα περιλαμβάνει τα εξής Μαθήματα: (1) «*Αγγλικά*», (2) «*Γαλλικά ή Γερμανικά ή Ιταλικά ή Ισπανικά*»

Περίοδος Εκπόνησης & Αξιολόγησης Τελικών Εργασιών

Στο πλαίσιο του κύκλου εκπόνησης των τελικών εργασιών κάθε σπουδαστής υποχρεούται να εκπονήσει, υπό την επίβλεψη και επιστημονική καθοδήγηση ενός μέλους του κύριου Διδακτικού Προσωπικού (Επιβλέπων), και καταθέσει σε διάστημα δύο μηνών μία τελική εργασία. Τα θέματα που επιλέγονται για την εκπόνηση τελικών εργασιών, είναι προϊόν μίας γόνιμης συνεργασίας του Επιστημονικού Υπεύθυνου με το Κύριο Διδακτικό Προσωπικό. Μερικά εκ των θεμάτων μπορεί να αποτελούν προέκταση επιτυχημένων μικρών εργασιών του κύκλου σεμιναρίων.

Σε προσδιορισμένη από την Σχολή ημερομηνία καλείται ο σπουδαστής να παρουσιάσει και υποστηρίξει την εργασία του ενώπιον μίας Τριμελούς Επιτροπής, που αποτελείται από τον Επιβλέποντα και δύο μέλη του κύριου Διδακτικού Προσωπικού, οι οποίοι προβαίνουν και στην αξιολόγηση-βαθμολόγηση αυτής.

V. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Οι σπουδαστές της κατεύθυνσης **Διοίκησης Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής** παρακολουθούν εξειδικευμένο πρόγραμμα τεχνολογιών υποστήριξης ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, ειδικά προσαρμοσμένο στις ειδικότερες απαιτήσεις της Διοίκησης Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής. Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει τα Μαθήματα-Εργαστήρια: (α) «*Συστήματα Πληροφορικής Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής*», (β) «*Διοίκηση και Διαχείριση Έργου με τη χρήση Ms Project*» (γ) «*Στατιστική στη λήψη αποφάσεων*» και (δ) «*Αξιολόγηση-Πιστοποίηση Δημόσιων Διαδικτυακών Τόπων*».

VI. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Οι σπουδαστές της κατεύθυνσης **Διοίκησης Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής** παρακολουθούν εξειδικευμένο πρόγραμμα γλωσσικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων, προσαρμοσμένο στις ειδικότερες απαιτήσεις του μελλοντικού τους επαγγέλματος. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει **αγγλικά** και **γαλλικά** ή **γερμανικά** ή **ιταλικά** ή **ισπανικά**.

VII. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα διαφοροποιείται και ενσωματώνει μεθοδολογικά ποικίλες μορφές και εκπαιδευτικής διαδικασίας, ειδικότερα:

Μαθήματα:

Κλασική μορφή διδασκαλίας, δομημένοι διαλογική συζήτηση, πρακτικές ασκήσεις και παραδείγματα, παιχνίδι ρόλων, προσομιώσεις (simulation), μελέτες περιπτώσεων και καλές πρακτικές, χρήση σύγχρονων μέσων και εργαλείων διδασκαλίας

Εργαστήρια:

Κεντρική φιλοσοφία και βασικό χαρακτηριστικό στοιχείο των εργαστηρίων είναι η διεπιστημονική, διϋπηρεσιακή, πολυδιάστατη και πολυεπίπεδη προσέγγιση πρακτικών ζητημάτων (δομημένη ανάλυση, επεξεργασία και επίλυση προβλημάτων κατά ομάδες) και η άσκηση σε νέες μορφές μαθησιακής διαδικασίας π.χ. παιχνίδι ρόλων, προσομιώσεις (simulation), στρογγυλές τράπεζες ... με απώτερο σκοπό την εξοικείωση με την καθημερινή πραγματικότητα του δημόσιου χώρου και του πρακτικού πεδίου Δημοσίου Μάνατζμεντ Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής. Επιπροσθέτως, η ταυτόχρονη παρουσία και καθοδήγηση των διδασκόντων, που κατά περίπτωση επιτρέπεται ή/και συνιστάται ως ενδεδειγμένη η συνδιδασκαλία, θα οδηγήσει τόσο στην εμπέδωση όσο και στον εμπλουτισμό γνώσεων και τεχνικών καθώς και στην σταθεροποίηση αλλά και στην περαιτέρω ανάπτυξη νέων διοικητικών δεξιοτήτων.

Διαλέξεις - Επιστημονικές Εκδηλώσεις - Επισκέψεις:

Κατά την διάρκεια του Β' Κύκλου Ειδικής Φάσης Σπουδών, τέλος, μία ημέρα της εβδομάδας δύνανται να οργανωθούν **διαλέξεις ή ημερίδες** πάνω σε ειδικά επίκαιρου ενδιαφέροντος θέματα με τη συμμετοχή ειδικών ομιλητών. Επίσης, δύνανται να οργανωθούν **εκδηλώσεις ή επισκέψεις**, με πρωτοβουλία της Σχολής, όσο και προτάσεων του Διδακτικού Προσωπικού ή και των ιδίων των σπουδαστών του Τμήματος, εφόσον αυτές κρίνονται χρήσιμες και σκόπιμες, ως στοιχεία που συμβάλλουν στην διεύρυνση και στον εμπλουτισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

VIII. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Α' & Β' Κύκλος Ειδικής Φάσης: Με το πέρας του κύκλου μαθημάτων, οι σπουδαστές υποβάλλονται για κάθε μάθημα ή εργαστήριο ξεχωριστά σε *γραπτές εξετάσεις* ή σε άλλες μορφές αξιολόγησης. Για έναν μικρό αριθμό μαθημάτων ή εργαστηρίων επιτρέπεται η επάρκεια ως μορφή αξιολόγησης.

Επιπροσθέτως αντικείμενο αξιολόγησης αποτελούν, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις του ισχύοντα Κανονισμού Σπουδών, οι ατομικές ή συλλογικές εργασίες. Οι εργασίες αυτές πραγματοποιούνται στα πλαίσια οργανωμένων σεμιναρίων του Β' Κύκλου Μαθημάτων Εξειδίκευσης και πολλές φορές αναφέρονται ως σεμιναριακές εργασίες.

Περίοδος Εκπόνησης & Αξιολόγησης Τελικών Εργασιών: Οι σπουδαστές αξιολογούνται από τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης, στην οποία παρουσιάζουν την τελική τους εργασία (από 10.000 μέχρι 15.000 λέξεις).

Πρακτική Εκπαίδευση:

Κατά την πρακτική εκπαίδευση οι σπουδαστές τοποθετούνται σε Φορείς που καθορίζονται από την ΕΣΔΔ, όπου οι σπουδαστές συμμετέχουν στην καθημερινή λειτουργία των αντίστοιχων υπηρεσιών καθοδηγούμενοι από Υπεύθυνο του Φορέα, που ονομάζεται Εκπαιδευτής Πρακτικής.

Παράλληλα οι σπουδαστές εκπονούν εργασία πρακτικής σε επίκαιρο ζήτημα της Δημόσιας Διοίκησης το οποίο έχει προσδιοριστεί από της ΕΣΔΔ πριν της έναρξης της πρακτικής.

Για την άριστη προετοιμασία και καθοδήγηση των σπουδαστών για την πραγματοποίηση της ανωτέρου εργασία πρακτικής συγκροτείται από την ΕΣΔΔ ομάδα Επιστημονικής και Τεχνικής Υποστήριξης της εργασίας της πρακτικής, μέλη της οποίας πραγματοποιούν συναντήσεις με τους σπουδαστές του Τμήματος Εξειδίκευσης κατά τη διάρκεια της πρακτικής.

Η πρακτική εκπαίδευση αξιολογείται με βάση την αξιολόγηση του εκπαιδευτή, την έκθεση και παρουσίαση πρακτικής του σπουδαστή και την εργασία της πρακτικής.

Η **κλίμακα βαθμολογίας** ορίζεται από ένα μέχρι δέκα (1-10), ενώ ο βαθμός μπορεί να είναι ακέραιος ή και δεκαδικός. Η **σειρά αποφοίτησης** ανά τμήμα καθορίζεται από τον τελικό βαθμό αποφοίτησης και κλιμακώνεται σε τρεις βαθμίδες:

1. *Αριστούχος αποφοιτήσας* (μεγαλύτερος ή ίσος του 8,5)
2. *Επιτυχώς Αποφοιτήσας* (μεγαλύτερος ή ίσος του 5 και μικρότερος του 8,5)
3. *Φοιτήσας* (μικρότερος του 5).

* * *

Εύχομαι στους σπουδαστές της ΚΑ' Εκπαιδευτικής Σειράς καλή σταδιοδρομία και καλή δύναμη.

Ο Υπεύθυνος Σπουδών και Έρευνας του Τμήματος

Χρήστος Μπουρσανίδης
MSc Δημοσίου Μάνατζμεντ Υγείας

ΠΙΝΑΚΑΣ Α' ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Α' ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΑ / ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ
ΚΛΟΚΠ-Θ01	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	87
ΚΛΟΚΠ-M01	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ: ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ, ΘΕΣΜΟΙ & ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	24
ΚΛΟΚΠ-M02	ΔΙΕΘΝΕΣ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	19
ΚΛΟΚΠ-M03	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ & ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	24
ΚΛΟΚΠ-M04	ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ & ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	20
ΚΛΟΚΠ-Θ02	ΘΕΣΜΟΙ & ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	94
ΚΛΟΚΠ-M05	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ, ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ & ΝΕΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	25
ΚΛΟΚΠ-M06	ΘΕΣΜΟΙ & ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	25
ΚΛΟΚΠ-M07	ΘΕΣΜΟΙ & ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ	22
ΚΛΟΚΠ-M08	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	22
ΚΛΟΚΠ-Θ03	ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	41
ΚΛΟΚΠ-M09	ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ & Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ	20
ΚΛΟΚΠ-M10	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ – ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	21
ΚΛΟΚΠ-Θ04	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	52
ΚΛΟΚΠ-E01	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	12
ΚΛΟΚΠ-E02	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ - ΧΡΗΣΗ Ms PROJECT	20
ΚΛΟΚΠ-E03	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	20
ΚΛΟΚΠ-Θ05	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	60
ΚΛΟΚΠ-ΞΓ01	ΑΓΓΛΙΚΑ	30
ΚΛΟΚΠ-ΞΓ02	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ΙΤΑΛΙΚΑ ή ΙΣΠΑΝΙΚΑ	30
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Α' ΚΥΚΛΟΥ		334

ΠΙΝΑΚΑΣ Β' ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Β' ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΑ / ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ/ ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ
	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	50
ΚΔΟΚΠ-ΣΜ1	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 1: ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	25
ΚΔΟΚΠ-ΣΜ2	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 2: ΘΕΣΜΙΚΕΣ, ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	25
	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ	15
	ΜΑΘΗΜΑΤΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	52
ΚΔΟΚΠ-Ε04	ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΠΙΣΚΕΥΕΙΣ-ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ-ΣΤΡΟΓΓΥΛΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ)	16
ΚΔΟΚΠ-Ε05	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	16
ΚΔΟΚΠ-Ε06	ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	20
	ΜΑΘΗΜΑΤΑ-ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	36
ΚΔΟΚΠ-Ε07	ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΣΠΑ	20
ΚΔΟΚΠ-Ε08	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ & ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ	16
ΚΔΟΚΠ-Θ04	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	20
ΚΔΟΚΠ-Ε09	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΤΟΠΩΝ	20
ΚΔΟΚΠ-Θ05	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	60
ΚΔΟΚΠ-ΞΓ01	ΑΓΓΛΙΚΑ	30
ΚΔΟΚΠ-ΞΓ02	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ΙΤΑΛΙΚΑ ή ΙΣΠΑΝΙΚΑ	30
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Β' ΚΥΚΛΟΥ		233
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Α'+ Β' ΚΥΚΛΟΥ		567

Σημειώσεις:

- 1. Στο γενικό σύνολο ωρών δεν συμπεριλαμβάνονται οι ώρες για τις συναντήσεις επιβλέποντος – σπουδαστών για την προετοιμασία των τελικών εργασιών καθώς και ώρες υποστήριξης και αξιολόγησης των τελικών εργασιών, οι οποίες διαμορφώνονται ανάλογα με τις ανάγκες του Προγράμματος.
Για τις τελικές εργασίες προβλέπονται συναντήσεις σπουδαστή-επιβλέποντα συνολικής διάρκειας έξι (6) ωρών. Επίσης προβλέπονται τρεις (3) ώρες αξιολόγησης της τελικής εργασίας από κάθε μέλος της 3-μελούς επιτροπής, από τις οποίες η μια (1) ώρα είναι ώρα παρουσίασης – υποστήριξης της τελικής εργασίας ενώπιον της 3-μελούς επιτροπής.*
- 2. Πέραν των αναγραφόμενων ωρών στις σεμιναριακές εργασίες προστίθενται δέκα (10) ώρες για την προετοιμασία και αξιολόγηση αυτών αντίστοιχα.*
- 3. Πέραν των αναγραφόμενων ωρών προστίθενται οι ώρες της προετοιμασίας, επιτήρησης / εξέτασης και της διόρθωσης / βαθμολόγησης των μαθημάτων-εργαστηρίων και των γραπτών εργασιών.*
- 4. Πέραν των αναγραφόμενων ωρών στην πρακτική εκπαίδευση προστίθενται δέκα (10) ώρες για την προετοιμασία και αξιολόγηση αυτής. Επίσης, για την άριστη προετοιμασία και καθοδήγηση των σπουδαστών για την πραγματοποίηση της εργασίας πρακτικής προβλέπονται δέκα (10) δίωρες συναντήσεις του Τμήματος με μέλη της ομάδας Επιστημονικής και Τεχνικής Υποστήριξης της εργασίας πρακτικής.*
- 5. Για οποιαδήποτε αλλαγή στο Πρόγραμμα Σπουδών οι σπουδαστές ενημερώνονται από τον / την Υπεύθυνο / η Σπουδών και Έρευνας ή από το Τμήμα Διοικητικής και Εκπαιδευτικής Υποστήριξης.*
- 6. Σε εξαιρετικές και πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορεί να υπάρξει συνδιδασκαλία για την πραγματοποίηση ενός μαθήματος ή εργαστηρίου ύστερα από σχετική απόφαση του Διευθυντή της ΕΣΔΔ.*

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΚΛΟΚΠ-Θ01: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΚΛΟΚΠ-Μ01: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ. ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ, ΘΕΣΜΟΙ & ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Σκοπός και στόχος του μαθήματος είναι η εξέταση της κοινωνικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με δύο βασικές διαστάσεις της: πρώτον, ως ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική που συγκροτεί τον ενιαίο κοινωνικό χώρο με κεντρικές ρυθμίσεις και δεύτερον, ως ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική συντονισμού των εθνικών πολιτικών.

Στην πρώτη διάσταση, η Ευρωπαϊκή Ένωση προσεγγίζεται ως μια περιφερειακή υπερεθνική ολοκλήρωση που λαμβάνει κοινωνικοπολιτικά μέτρα δεσμευτικά για τα κράτη-μέλη της. Με βάση την προσέγγιση αυτή θα επιχειρηθεί η ανάλυση των μοντέλων ευρωπαϊκής κοινωνικής πολιτικής, η κατανόηση της κοινωνικής διάστασης του ευρωπαϊκού κοινωνικού χώρου και η εξέταση του θεσμικού πλαισίου, των οργάνων λήψης των αποφάσεων και των μέσων εφαρμογής των πολιτικών.

Στην δεύτερη διάσταση, εξετάζονται κοινωνικές πολιτικές που δεν έχουν σχέση με κάποια κεντρική κανονιστική ρύθμιση, αλλά με την εφαρμογή ανοικτών μεθόδων συντονισμού των επιμέρους κοινωνικών πολιτικών των κρατών-μελών στα πλαίσια μιας αποκεντρωμένης προσέγγισης σύμφωνης με την αρχή της επικουρικότητας. Η ανάλυση θα επικεντρωθεί στις στρατηγικές για την απασχόληση, τις συντάξεις, τον κοινωνικό αποκλεισμό και την υγεία.

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η κοινωνική κατάσταση στην Ε.Ε.
2. Βασικές έννοιες και θεσμοί για τη μελέτη της Κοινωνικής Ευρώπης
3. Μοντέλα κοινωνικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση
4. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Μοντέλο
5. Το θεσμικό πλαίσιο άσκησης της κοινωνικής πολιτικής στην Ε.Ε.
6. Η Ανοικτή Μέθοδος Συντονισμού ως εργαλείο για την οικοδόμηση της κοινωνικής διάστασης της Ε.Ε.
7. Βασικοί τομείς άσκησης της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής (απασχόληση, κοινωνική προστασία και κοινωνική ένταξη)
8. Ο Εξευρωπαϊσμός της κοινωνικής πολιτικής
9. Επιπτώσεις της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην κοινωνική πολιτική

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΑΜΙΤΣΗΣ Γ., *Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης*, Παπαζήση, 2006.
- BECK W., VAN DER MAESEN L., WALKER A., (eds), «*The social quality of Europe*», KLUWER 1997.
- COUSINS M., *European Welfare States*, Sage, 2005.
- CRAM L., «*Policy-making in the EU. Conceptual lenses and the integration process*», ROUTLEDGE 1997.
- ΔΙΕΘΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, «*Δίκαιη παγκοσμιοποίηση. Δημιουργώντας ευκαιρίες για όλους*», ΔΙΟΝΙΚΟΣ 2004.
- DE LA PORTE C., POCHEP P., (EDS), «*Building social Europe through the open method of coordination*», PIE PETER LANG 2002.
- FEATHERSTONE K., RADAELLI C. (eds.), *The Politics of Europeanisation*, Oxford University Press, 2003.
- GEYER R., *Exploring European Social Policy*, Polity Press, 2000.
- G. ESPING-ANDERSEN, *Οι Τρεις Κόσμοι του Καπιταλισμού της Ενημερίας*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2006.
- HERVEY T., «*European social law and policy*», LONGMAN 1998.
- HILL M., *Social Policy in the Modern World: A Comparative Text*, Blackwell, 2006.
- KLEINMAN M., «*A European welfare state? European Union social policy in context*», PALGRAVE 2002.
- KOYZΗΣ Ι., «*Εργασιακές σχέσεις και ευρωπαϊκή ενοποίηση*», ΙΝΕ 2001.
- LEIBFRIED S., PIERSON P., (EDS), «*European social policy. Between fragmentation and integration*», THE BROOKINGS INSTITUTION 1995.
- ΜΑΤΣΑΓΓΑΝΗΣ Μ., «*Η κοινωνική αλληλεγγύη και οι αντιφάσεις της. Ο ρόλος του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος σε μια σύγχρονη κοινωνική πολιτική*», ΚΡΙΤΙΚΗ 2004.
- ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ – ΣΤΕΦΑΝΟΥ Η., *Η Κοινωνική Ευρώπη. Ελλείμματα και Προοπτικές*, Σιδέρης, Αθήνα, 2002.
- ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Χ., ΦΕΡΩΝΑΣ Α. (επιμ.), *Οι Εκτός των Τειχών. Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός στις Σύγχρονες Κοινωνίες*, Διόνικος, Αθήνα, 2006.
- ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Χ., «*Πολιτικές υγείας στην Ελλάδα και τις Ευρωπαϊκές κοινωνίες*», ΔΙΟΝΙΚΟΣ 2004.
- RHODES M., MENY Y., (eds), «*The future of European welfare. A new social contract?*», MACMILLAN PRESS 1998.
- ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Θ., «*Ζητήματα κοινωνικής πολιτικής*», ΔΙΟΝΙΚΟΣ 2003.
- ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Θ., «*Υπερεθνικές κοινωνικές πολιτικές την εποχή της Παγκοσμιοποίησης*», ΚΡΗΤΙΚΗ 2001.
- ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Θ., «*Ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική*», ΚΡΙΤΙΚΗ 1993.
- SAKELLAROPOULOS TH., BERGHMAN J., (EDS), «*Connecting welfare diversity within the European Social Model*», INTERSENTIA 2004.
- SPICKER P., «*Κράτος πρόνοιας. Μια γενική θεωρία*», ΔΙΟΝΙΚΟΣ 2004.
- TAYLOR-GOUBY P., «*Making a European welfare state? Convergences and conflicts over European social policy*», BLACKWELL 2004.
- ΥΦΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Γ., ΜΠΑΛΟΥΡΔΟΣ Δ., ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ., *Οικονομικές και Κοινωνικές Διαστάσεις του Κράτους Πρόνοιας*, Gutenberg, Αθήνα, 2009.
- WEILER J., BEGG I., PETERSON J., (EDS), «*Integration in an expanding European Union. Reassessing the fundamentals*», BLACKWELL 2003.

ΚΛΟΚΠ-Μ02: ΔΙΕΘΝΕΣ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συγκεκριμένο μάθημα επικεντρώνεται στη θεσμική ανάλυση του διεθνούς πλαισίου και των παρεμβάσεων των Διεθνών Οργανισμών στα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλειας και στην αξιολόγηση των επιπτώσεών τους σε σχέση με τις πολιτικές κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα.

Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων και εμπειριών για την διεθνή προστασία τους θεσμούς, τους κανόνες και τις ρυθμιστικές παρεμβάσεις (διερεύνηση υφιστάμενου νομικού και κανονιστικού πλαισίου) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων Διεθνών Οργανισμών (Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, Συμβούλιο της Ευρώπης, Διεθνής Οργάνωση Εργασίας) στους τομείς της κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας. Παράλληλα το μάθημα προσανατολίζεται στην εφαρμογή κριτηρίων για την αξιολόγηση της επίδρασης των διεθνών μηχανισμών του Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλειας στην Ελλάδα και την αξιοποίησή τους από σχεδιαστές πολιτικής και στελέχη της κοινωνικής διοίκησης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Από μεθοδολογική άποψη, το μάθημα διακρίνεται σε τέσσερις κύριες ενότητες, οι οποίες επικεντρώνονται στη συγκριτική ανάλυση των εθνικών προτύπων προστασίας, ως προϋπόθεση για την κατανόηση και του διεθνούς θεσμικού πλαισίου. Στη συνέχεια ακολουθεί η θεσμική ανάλυση των παρεμβάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και του Συμβουλίου της Ευρώπης αντίστοιχα, σε σχέση με τα εθνικά συστήματα ασφάλισης και πρόνοιας και ειδικότερα την περίπτωση της Ελλάδας. Και οι τέσσερις ενότητες στηρίζονται στην υιοθέτηση διεπιστημονικών προσεγγίσεων που αξιοποιούν τα πορίσματα της νομικής, της συγκριτικής και της κοινωνικοπολιτικής ανάλυσης, δίνοντας βέβαια έμφαση στη θεσμική ανάλυση και επεξεργασία.

1. Διεθνής συγκριτική ανάλυση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας

- Εισαγωγικά
- Ιστορική ανάλυση της κοινωνικής προστασίας
- Συγκριτική ανάλυση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας στην Ευρώπη και στον κόσμο

2. Πολιτικές, αρμοδιότητες και τεχνικές παρέμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας στα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας.

- Οι θεσμικές αρμοδιότητες του ΟΗΕ στο πεδίο της κοινωνικής προστασίας
- Ο ρόλος του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου
- Οι θεσμικές αρμοδιότητες της ΔΟΕ στο πεδίο της κοινωνικής προστασίας

- Οι μηχανισμοί παρέμβασης του ΟΗΕ (Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα, Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, Πρότυπο Κανόνες για τα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες)
 - Οι μηχανισμοί παρέμβασης της ΔΟΕ (Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας και Συστάσεις)
 - Η επίδραση του ΟΗΕ και της ΔΟΕ στο ελληνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλειας.
- 3. Πολιτικές, αρμοδιότητες και τεχνικές παρέμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης στα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας.**
- Οι θεσμικές αρμοδιότητες του Συμβουλίου της Ευρώπης στο πεδίο της κοινωνικής προστασίας
 - Οι μηχανισμοί παρέμβασης (Σύμβαση για την Κοινωνική και Ιατρική Αντίληψη, Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης, Ευρωπαϊκός Κώδικας Κοινωνικής Ασφάλειας, Αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης)
 - Η επίδραση του Συμβουλίου της Ευρώπης στο ελληνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλειας
- 4. Πολιτικές, αρμοδιότητες και τεχνικές παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας.**
- Οι θεσμικές αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πεδίο της κοινωνικής προστασίας
 - Οι βασικές αρχές του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Μοντέλου
 - Οι παρεμβάσεις στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης (συντονισμός εθνικών ασφαλιστικών συστημάτων, ισότητα μεταχείρισης των δύο φύλων, λειτουργία του δεύτερου πυλώνα)
 - Οι παρεμβάσεις στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας (ελευθερίες παροχής υπηρεσιών, ισότητα μεταχείρισης)
 - Οι νέες πολιτικές και η Ανοικτή Μέθοδος Συντονισμού (οι πολιτικές για τις συντάξεις και την κοινωνική ενσωμάτωση)
 - Η επίδραση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο ελληνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλειας.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

BENIERHS Δ., *Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης*, Αθήνα 2002

ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ Γ., *Θεσμοί κοινωνικής προστασίας στο σύγχρονο κόσμο*, Αθήνα 2003

ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ Γ., *Το κοινωνικό κράτος της μεταβιομηχανικής εποχής*, Αθήνα 1997

ΚΟΝΤΙΑΔΗΣ Ε., *Συνταγματικές εγγυήσεις και θεσμική οργάνωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας*, Αθήνα 2004

ΚΟΝΤΙΑΔΗΣ Ε., *Όψεις αναδιάρθρωσης του κράτους πρόνοιας στην Ευρώπη*, Αθήνα 1997

ΚΡΕΜΑΛΗΣ Κ., *Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλειας*, ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα, 1996

ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ – ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ Π., *Η Επικουρική Κοινωνική Ασφάλιση στο Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο του Ανταγωνισμού*, Α.Ν.ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα, 2002

ΡΟΜΠΟΛΗΣ Σ. / ΧΛΕΤΣΟΣ Ν., *Η κοινωνική πολιτική μετά την κρίση του κράτους πρόνοιας*, ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 1995

RUNFT H., *Ενοποίηση της Ευρώπης και κοινωνική ασφάλεια των παλιννοστούντων*, Α. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, ΑΘΗΝΑ, 1991

ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Θ., *Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική*, ΚΡΙΤΙΚΗ, Αθήνα 1993

ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Θ., *Υπερεθνικές κοινωνικές πολιτικές την εποχή της παγκοσμιοποίησης*, ΚΡΙΤΙΚΗ, Αθήνα 2001

ΣΤΕΦΑΝΟΥ-ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Η., *Κοινωνική Ευρώπη – Ελλείμματα και προοπτικές*, Ι. ΣΙΔΕΡΗΣ, Αθήνα 2001

ΤΣΟΤΣΟΡΟΥ Θ. / ΣΚΛΗΚΑΣ Ν., *Το Κοινοτικό Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλειας των διακινούμενων προσώπων*, Α. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 1997

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ / ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ, *Η Ελληνική Έκθεση Στρατηγικής για τις Συντάξεις*, Αθήνα, Σεπτέμβριος 2002

ΚΛΟΚΠ-Μ03: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ & ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ι. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η εξοικείωση των σπουδαστών / τριών με τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος κοινωνικής προστασίας και πως αυτό επηρεάζεται αλλά και επηρεάζει βασικές οικονομικές λειτουργίες του οικονομικού συστήματος. Αναδεικνύεται ο τρόπος λειτουργίας του συστήματος κοινωνικής προστασίας αλλά και ο προβληματισμός που αναπτύσσεται διεθνώς για τη νέα του δομή και το ρόλο του. Έχοντας αυτό το θεωρητικό υπόβαθρο, αλλά γνωρίζοντας και εφαρμοσμένες πτυχές του συστήματος κοινωνικής μπορούν να ανταποκριθούν επαρκώς στις ανάγκες της Κοινωνικής Διοίκησης.

Βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι να:

- κατανοούν την έννοια της κοινωνικής προστασίας
- μπορούν να αναλύουν τα οικονομικά στοιχεία του συστήματος κοινωνικής προστασίας
- γνωρίζουν τη διαφορετικότητα της δομής κοινωνικής προστασίας στα κράτη – μέλη της Ε.Ε.
- αναλύουν τις επιπτώσεις των δαπανών της κοινωνικής προστασίας στην απασχόληση, στην αναδιανομή του εισοδήματος, στην καταπολέμηση της φτώχειας
- προσδιορίζουν το χαρακτήρα της κοινωνικής πολιτικής και τους παράγοντες που τον επηρεάζουν
- κατανοούν και να αναλύουν τη δομή υποσυστημάτων κοινωνικής προστασίας (υγεία, πρόνοια, ασφάλιση)
- αξιολογούν επιμέρους πτυχές της κοινωνικής πολιτικής
- γνωρίζουν και να αναλύουν τους περιορισμούς του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης
- αξιολογούν εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης του συστήματος κοινωνικής προστασίας
- προτείνουν τρόπους βελτίωσης της αποτελεσματικότητας του συστήματος κοινωνικής προστασίας

ΙΙ. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η κοινωνική προστασία μέσα από τα στοιχεία

- Προσδιορισμός της έννοιας κοινωνικής προστασίας
- Τρόποι μέτρησης της κοινωνικής προστασίας
- Η κοινωνική προστασία στην Ελλάδα (Κοινωνικός Προϋπολογισμός, Στοιχεία ΥΠΕΘΟ και στοιχεία ESSPROS).
- Η κοινωνική προστασία στην Ευρώπη (ESSPROS, Η κοινωνική κατάσταση στην Ευρώπη – Eurostat)

- Κοινωνικοί δείκτες
- Προβλήματα και συμπεράσματα από την αποτύπωση και την αξιοποίηση των στατιστικών στοιχείων.

2. Η κοινωνική προστασία σήμερα

- Ποια είναι η δομή της κοινωνικής προστασίας στην χώρας της Ε.Ε. και ΗΠΑ
- Η δομή του συστήματος κοινωνικής προστασίας στην Ελλάδα
- Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τη δομή του συστήματος κοινωνικής προστασίας
- Πως η δομή του συστήματος κοινωνικής προστασίας επηρεάζει την οικονομική ανάπτυξη, την απασχόληση και την αναδιανομή του εισοδήματος
- Ποια είναι τα θέματα και οι προκλήσεις για το σύστημα κοινωνικής προστασίας
- Παγκοσμιοποίηση και σύστημα κοινωνικής προστασίας
- Ο ρόλος του συστήματος κοινωνικής προστασίας στην ενοποιημένη Ευρώπη. Υπάρχει αναζήτηση ευρωπαϊκού μοντέλου ;
- Η έννοια της στοχοθέτησης στο σύστημα κοινωνικής προστασίας
- Ανάλυση των επιπτώσεων των δαπανών του συστήματος κοινωνικής προστασίας στην απασχόληση, στην ανάπτυξη και στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Νέες τάσεις και χαρακτηριστικά του συστήματος κοινωνικής προστασίας

3. Η κοινωνική προστασία ως συνιστώσα του οικονομικού συστήματος

- Η Κοινωνική προστασία ως παραγωγικός συντελεστής
- Η έννοια του κοινωνικού κεφαλαίου
- Η κοινωνική προστασία και το ανθρώπινο κεφάλαιο
- Τρόποι χρηματοδότησης της κοινωνικής προστασίας και οικονομική μεγέθυνση
- Κοινωνική προστασία και οικονομικός κύκλος
- Κοινωνική προστασία και οικονομική μεγέθυνση : ποια είναι η αιτιώδης σχέση ;

4. Υποσυστήματα κοινωνικής προστασίας και πολιτικής

- Η πολιτική οικονομία του συστήματος συνταξιοδότησης (Δαπάνες – έσοδα, οικονομική αποτελεσματικότητα, οικονομικοί και δημογραφικοί περιορισμοί, δημοσιονομική κρίση, ανισότητες στις παροχές, επιπτώσεις στην οικονομική ανάπτυξη, εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησής του, διεθνείς τάσεις μεταρρύθμισης του συστήματος)
- Η πολιτική οικονομία του συστήματος απασχόλησης (τρόπος προστασίας από την ανεργία, προώθησης της απασχόλησης, επιπτώσεις στην οικονομία και στην κοινωνία)
- Η πολιτική οικονομία της πρόνοιας (οριοθέτηση της φτώχειας, μέτρηση της φτώχειας, ο ρόλος του προνοιακού συστήματος στην οικονομική ανάπτυξη)
- Η πολιτική οικονομία του συστήματος υγείας (αγορά και κράτος στην υγεία, δημόσιες – ιδιωτικές δαπάνες υγείας, τρόπος χρηματοδότησης της υγείας, υγεία και οικονομική μεγέθυνση, χρηματοδότηση υγείας και ανάπτυξη)

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

BUTI M., FRANCO D., PENCH L., *Reconciling the welfare state with sound public finances and high employment, in European Economy, Reports and Studies, The welfare state in Europe, Challenges and Reforms, No 4, 1997*

ATKINSON A., *The economics of the welfare state: an incomplete debate, in European Economy, Reports and Studies, The welfare state in Europe, Challenges and Reforms, No 4, 1997*

LINDBECK A., *Welfare state dynamics, in European Economy, Reports and Studies, The welfare state in Europe, Challenges and Reforms, No 4, 1997*

FOLSTER S., *Social Insurance based on personal savings account: a possible reform strategy for overburdened welfare states? Welfare state dynamics, in European Economy, Reports and Studies, The welfare state in Europe, Challenges and Reforms, No 4, 1997*

J. M. ORSZAG AND D. J. SNOWER, *Expanding the welfare system: proposal for reform, in European Economy, Reports and Studies, The welfare state in Europe, Challenges and Reforms, No 4, 1997*

DARNAUT N., *Reform of the social security system in France: challenges and prospects, in European Economy, Reports and Studies, The welfare state in Europe, Challenges and Reforms, No 4, 1997*

D. FRANCO AND T. MUNZI, *Ageing and fiscal policies in the European Union, in European Economy, Reports and Studies, The welfare state in Europe, Challenges and Reforms, No 4, 1997*

P. R. ORSZAG AND J. E. STIGLITZ, *Rethinking Pension Reform: ten myths about social security systems, paper presented at the conference on "New Ideas about the Old Age Security", The World Bank Washington, D.C., September 14-15, 1999*

D. GELDOLF, *New activation policies: promises and risks, in M.Heikkila, Linking welfare and work, European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 1999*

B. HVINDEN, *Activation: a Nordic Perspective, in M.Heikkila, Linking welfare and work, European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 1999*

A. BOSCO AND Y. CHASSARD, *A shift in the paradigm: surveying the European Union Discourse on Welfare Work, in M.Heikkila, Linking welfare and work, European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 1999*

J. DITCH, *The structure and dynamics of Social assistance in the European Union, in M.Heikkila, Linking welfare and work, European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 1999*

W. HANESCH, *The debate on Reforms of Social Assistance in Western Europe, in M.Heikkila, Linking welfare and work, European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 1999*

OECD, *The local dimension of welfare-to-work, OECD, 1999*

Cichon et al *Financing social protection, ILO, 2004*

ΚΛΟΚΗ-Μ04: ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει ως βασικό στόχο να βοηθήσει τους σπουδαστές να κατανοήσουν τη διαμόρφωση του πλαισίου τόσο των εθνικών, όσο και των ευρωπαϊκών κοινωνικών πολιτικών. Αυτό θεωρείται ως πεδίο κοινωνικής παρέμβασης, ιδωμένο υπό το πρίσμα της κοινωνικής μεταβολής και της συγκριτικής διάστασης, αλλά και κάτω από τον προβληματισμό, που αναπτύσσεται στους κόλπους της χώρας μας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το σημαντικό ρόλο, που οι κοινωνικές αλλαγές διαδραματίζουν στη διαμόρφωση του οικονομικού συστήματος.

Παράλληλα, σκοπός του μαθήματος είναι να προσεγγίσει τα πρότυπα, τα μοντέλα που εκφράζονται μέσα από τις επιμέρους πολιτικές για την απασχόληση και τη μετανάστευση, τις ίσες ευκαιρίες, τις πολιτικές για τα ΑμΕΑ, να θέσει ερωτήματα για την παρούσα αναδιάρθρωση και το μέλλον της κοινωνικής πολιτικής στην Ευρώπη και στη χώρα μας, να περιγράψει τη διαμόρφωση πολιτικής μέσα από τις πολιτικές λειτουργίες των διαφόρων οργάνων, να συνοψίσει την ακολουθούμενη στρατηγική στους διάφορους τομείς της κοινωνικής δραστηριότητας, όπως και να καταγράψει τα μέτρα, που προτάθηκαν ή ελήφθησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα της απασχόλησης, μετανάστευσης και πως αυτά μεταλλάχθηκαν στη χώρα μας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- Το τέλος της απασχόλησης;
- Οι ανισότητες στην εργασία
- Απασχόληση και ΑμΕΑ
- Βασικές αρχές κοινωνικής πολιτικής και κράτος πρόνοιας
- Κοινωνική εναρμόνιση, σύγκλιση, συνοχή
- Τα όργανα της κοινωνικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- Οι πολιτικές στήριξης της νόμιμης μετανάστευσης μέσα από τις συνόδους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των Εθνικών Σχεδίων Δράσης για την απασχόληση και Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ενσωμάτωση
- Δομές στήριξης κοινωνικής πολιτικής σε Ευρωπαϊκό και Εθνικό επίπεδο
- Ευρωπαϊκά δίκτυα

1. Θεσμοί και πολιτικές για την απασχόληση

- Το θεσμικό πλαίσιο της απασχόλησης
- Τα όργανα της Κοινωνικής Πολιτικής της Ε.Ε.
- Διαμόρφωση Πολιτικής Απασχόλησης μέσα από τις συνόδους του Συμβουλίου

2. Η στρατηγική για την Απασχόληση

- Ο Πρώτος Πυλώνας: Βελτίωση της Απασχολησιμότητας
- Ο Δεύτερος Πυλώνας: Ανάπτυξη επιχειρηματικού πνεύματος και δημιουργία θέσεων εργασίας
- Ο Τρίτος Πυλώνας: Ενθάρρυνση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των εργαζομένων τους
- Ο Τέταρτος Πυλώνας: Ενίσχυση της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών

3. Τα μέτρα της Ε.Ε. για την απασχόληση

- Οι κατευθυντήριες γραμμές
- Η δημιουργία των Εθνικών Σχεδίων Δράσης για την Απασχόληση
- Η ανοικτή μέθοδος συντονισμού
- Το Σύμφωνο
- Οι συστάσεις

4. Μελέτη Περίπτωσης

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Bilan de cinq années de stratégie européenne pour l'emploi com (2002) 416final
2. Ε.Ε. Η Συνθήκη του Άμστερνταμ. ΕΕ, 1999
3. Ε.Ε. Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις, ΕΕ, 2000
4. Ε.Ε. Η Απασχόληση και η Κοινωνική Πολιτική της ΕΕ 1999-2001, ΕΕ, 2001
5. Ε.Ε. Η Λευκή Βίβλος
6. Ε.Ε. Η Πράσινη Βίβλος
7. Plan d'action de la commission en matière de compétences et du mobilité com (2002) 72 final
8. Vers d accroissement de la participation au marché du travail et la promotion du vieillissement actif-Rapport conjoint de la Commission en matière et du conseil 7/3/2002
9. Κιουλάρα Κ.- Σάραγκα Λ. Ευρωπαϊκή Ενοποίηση και Αγορά Εργασίας. IOBE

10. Κουζής Ι. Εργασιακές Σχέσεις και Ευρωπαϊκή Ενοποίηση. ΙΝΕ, 2001
11. L' égalité des chances entre les femmes et les hommes dans l'Union Européenne L 2985 Lux :ISBN 92-894-4075-9
12. La politique de l'Union européenne en matière de l'emploi et de protection sociale 1999-2001 L 2985 LUX ISBN 92894-1534-7
13. Le dialogue social européen, force de modernisation et de changement com (2002) 431 final
14. Νικολακοπούλου-Στεφάνου. Η Σύγκλιση Συστημάτων Κοινωνικής Ασφάλισης. Αθήνα: Σιδέρης, 2001
15. Ρίφκιν Τζ. Το Τέλος της Εργασίας και το Μέλλον της. Αθήνα: Νέα Σύνορα, 1996
16. Σακελαρόπουλος Θ. Ευρωπαϊκές Κοινωνικές Πολιτικές. Αθήνα: Κριτική, 2001
17. Συμπεράσματα της Προεδρίας, Λισσαβόνα 2000, Στοκχόλμη 2000, Λάακεν 2001
18. Τσαούσης Δ.(επιμ.). Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική Πολιτική. Αθήνα: Gutenberg, 1998

ΚΛΟΚΠ-Θ02: ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΛΟΚΠ-M05: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ, ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ & ΝΕΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι σπουδαστές/τριες βασικά στοιχεία του Εργατικού Δικαίου, την έννοια της αγοράς εργασίας, των μεταβολών που συντελούνται στην αγορά εργασίας, την έννοια και τα αίτια της ανεργίας και των πολιτικών απασχόλησης.

Ειδικότερα οι στόχοι του μαθήματος αυτού είναι να μπορούν οι σπουδαστές/τριες:

- Να εξοικειωθούν με τα βασικά στοιχεία του Εργατικού Δικαίου
- Να κατανοούν την έννοια της αγοράς εργασίας και τη διαφορετικότητά της από οποιαδήποτε άλλη αγορά
- Να κατανοούν τις αλλαγές της αγοράς εργασίας που συντελούνται και πώς αυτές επηρεάζουν τις εργασιακές σχέσεις
- Να κατανοούν και να αναλύουν το πρόβλημα της ανεργίας καθώς και τις επιπτώσεις και τις συνέπειες από την ανεργία
- Να αναλύουν και να αξιολογούν τις πολιτικές απασχόλησης
- Να εξετάζουν τα μοντέλα των εργασιακών οργανώσεων και σχέσεων στην οικονομική και κοινωνική δυναμική τους.

Η αντιμετώπιση των πραγματικοτήτων της απασχόλησης, εδραιωμένη στην προηγούμενη συζήτηση, προσφέρεται και για την επικοινωνία των σπουδαστών, με άμεσες και μετρήσιμες διαστάσεις των φαινομένων της εργασίας για μια σταθερή κατεύθυνση για διεθνείς συγκρίσεις και για την ενεργό δοκιμασία των πορισμάτων της οργανωτικής θεώρησης των εργασιακών σχέσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, οι αναφορές και επεξεργασίες θα κινηθούν στην ανάλυση ποσοτικών δεδομένων και μετρήσεων, σε ευρείς χρόνους -με συγκριτικό μέτρο τις χώρες του ΟΟΣΑ- (από το 1970 ως το 2001), με στόχο να αναδειχθούν οι συνολικές μεταβολές και οι διαφορές ανάμεσα στα διαφορετικά εθνικά ή περιφερειακά υποδείγματα απασχόλησης και τις διάφορες πλευρές συγκρότησης των δομών και έκφρασης των λειτουργιών των εργασιακών οργανώσεων και σχέσεων.

Τέλος, επιχειρείται η περιγραφή των φαινομένων της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού καθώς και η δράση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για την χάραξη στρατηγικής ανάπτυξης και πολιτικής που συμβάλλει στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και την αύξηση της κοινωνικής συνοχής.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Αγορά εργασίας εξελίξεις και προοπτικές

- Ανάλυση της Έννοιας και της Δομής της αγοράς εργασίας
- Ο ρόλος της αγοράς εργασίας στην προώθηση της Οικονομικής ανάπτυξης και της μείωσης των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων
- Δημογραφικοί Περιορισμοί
- Γήρανση πληθυσμού και αγοράς εργασίας
- Ορισμός και τρόποι μέτρησης του ποσοστού ανεργίας
- Πληθωρισμός και ανεργία – αίτια της ανεργίας
- Παγκοσμιοποίηση και ανεργία-ONE και ανεργία
- Κατώτατοι μισθοί και ανεργία
- Τάσεις στην ελληνική αγοράς εργασίας
- Ορισμός και μέτρηση της ανεργίας στην Ελλάδα

2. Οι Εργασιακές Σχέσεις στην Ελλάδα

- Έννοια και χαρακτηριστικά του ελληνικού συστήματος εργασιακών σχέσεων
- Οι φορείς των εργασιακών σχέσεων στην Ελλάδα
- Τα μέσα ρύθμισης των εργασιακών σχέσεων στην Ελλάδα
 - Η Νομοθεσία
 - Ο ρόλος των συλλογικών διαπραγματεύσεων και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας
 - Ο ρόλος του κοινωνικού διαλόγου
 - Το ρυθμιστικό πλαίσιο για τις εργασιακές σχέσεις στην Ε.Ε.
 - Εργασιακές Σχέσεις και ελληνική αγορά εργασίας

3. Νέες μορφές οργάνωσης της Εργασίας στην Κοινωνία της Πληροφορίας

- Έννοια της Νέας Οργάνωσης της Εργασίας
- Η Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Νέα Οργάνωση της Εργασίας
- Το ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο για τον εκσυγχρονισμό της οργάνωσης της εργασίας
 - Νέες μορφές απασχόλησης και οργάνωση της εργασίας (μερική απασχόληση, εργασία ορισμένου χρόνου, προσωρινή απασχόληση, κ.λ.π.)
 - Οργάνωση του χρόνου εργασίας στις επιχειρήσεις
 - Νέες Τεχνολογίες και νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας: η τηλεργασία

4. Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός

- Ιστορική και θεωρητική προσέγγιση
- Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός στη νεωτερικότητα και την ύστερη νεωτερικότητα
 - από το ιδεώδες της κοινωνικής συνοχής στην κοινωνία που αποκλείει
- Φτώχεια και Εισοδηματικές Ανισότητες
 - Το φαινόμενο της φτώχειας
 - Πολιτικές καταπολέμησης της φτώχειας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
- Κοινωνικός Αποκλεισμός
 - Το φαινόμενο του κοινωνικού αποκλεισμού

- Πολιτικές καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

BEAN CH. R., *The role of demand-management policies in reducing unemployment*, IN D.J. SNOWER, G.DE LA DEHESA, *UNEMPLOYMENT POLICY. GOVERNMENT OPTIONS FOR THE LABOUR MARKET*, 1996

BLANK R., *Is there a trade-off between unemployment and inequality?*, THE JEROME LEVY ECONOMICS INSTITUTE OF BARD COLLEGE, NO 33, 1997

ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΡΟΥ Μ., ΔΕΝΔΡΙΝΟΣ Γ., *Η ποιότητα της εργασίας. Θεωρητικές προσεγγίσεις - Θεσμικές διαστάσεις*, ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΕΥΧΟΣ 33, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2004, ΣΕΛ. 7 –31

DREZE JACQUES H., SNEESSENS HENRI, *Technological development, competition from low-wage economies and low-skilled unemployment*, IN D.J. SNOWER, G.DE LA DEHESA, *UNEMPLOYMENT POLICY. GOVERNMENT OPTIONS FOR THE LABOUR MARKET*, 1996

EC OBSERVATORY, *EC observation on national policies to combat social exclusion: Consolidated report Greece*, ISBN 960-7093-28-3, (Εκπονηθείσα Συγκεντρωτική Έκθεση για το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών και την Ευρωπαϊκή Ένωση με θέμα τις Διαστάσεις του Κοινωνικού Αποκλεισμού στην Ελλάδα) Αθήνα 1992

EC OBSERVATORY, *EC observation on national policies to combat social exclusion: First national report Greece*, ISBN 960-7093-30-5. (Εκπονηθείσα Ετήσια Έκθεση για το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών και την Ευρωπαϊκή Ένωση με θέμα τις Διαστάσεις του Κοινωνικού Αποκλεισμού στην Ελλάδα) Αθήνα 1990

GORDON R.J., *Is there a trade-off between unemployment and productivity growth?*, in D.J. Snower, G. de la Dehesa, *Unemployment policy. Government options for the labor market*, 1996

HOBSBAWM, E., *Η εποχή των άκρων – Ο σύντομος εικοστός αιώνας 1914-1991*, Αθήνα: Θεμέλιο 1995

HUTCHENS R. M., *A path to good jobs?*, The Jerome Levy Economics Institute of Bard College, No 11, 1994

ΊΔΡΥΜΑ ΣΑΚΗ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑ, *Κοινωνικές ανισότητες και κοινωνικός αποκλεισμός* (6ο επιστημονικό συνέδριο), Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καραγιώργα 1998

ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ Δ., ΜΑΡΑΤΟΥ-ΑΛΙΠΡΑΝΤΗ Λ., ΦΡΟΝΙΜΟΥ Ε. (ΕΠΙΜ.), *Διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα: κύρια θέματα και προσδιορισμός προτεραιοτήτων πολιτικής* (έκθεση για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο), Αθήνα: ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ 1996

ΚΑΣΙΜΑΤΗ Κ. (επιμ.), *Κοινωνικός αποκλεισμός: η ελληνική εμπειρία*, [Κέντρο Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής], Αθήνα: GUTENBERG 1998

ΚΟΥΖΗΣ Γ., *Εργασιακές σχέσεις και ευρωπαϊκή ενοποίηση*, Μελέτες του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, 2001

ΚΟΥΚΙΑΔΗΣ Ι., *Η πολιτική ισορροπίας μεταξύ της ευελιξίας της εργασίας και της προστασίας των εργαζομένων*, Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων, τεύχος 30, σελ. 24-29, Απρίλιος 2003

ΚΟΥΚΟΥΛΕΣ Γ., *Συλλογικές εργασιακές σχέσεις*, ΣΕ Ξ. ΠΕΤΡΙΝΙΩΤΗ, Γ. ΚΟΥΚΟΥΛΕΣ, ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1998, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ

ΚΡΑΒΑΡΙΤΟΥ Γ., *Χαρακτηριστικά του ελληνικού συστήματος εργασιακών σχέσεων*, ΕΕΔ 1995.289

LAYARD R., *Preventing long-term unemployment: an economic analysis*, in D.J. Snower, G. de la Dehesa, *Unemployment policy. Government options for the labour market*, 1996

ΛΥΤΡΑΣ, Α. Ν., *Κοινωνία και Εργασία, Ο ρόλος των κοινωνικών τάξεων*, Αθήνα: ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ 2000

ΛΥΤΡΑΣ Α.Ν., ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ Κ.Ν., *Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση*, Αθήνα: ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ 2004

ΛΥΤΡΑΣ Α.Ν., ΠΑΝΤΕΛΟΓΛΟΥ Π., *Φορείς και δίκτυα καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού* (έκθεση προς το Υπουργείο Παιδείας, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο), Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο 1999

MILLARD S.P., MORTENSEN D.T., *The unemployment and welfare effects of labour market policy: a comparison of the USA and the UK*, OECD, *Implementing the OECD Jobs strategy*, 1999

MINFORD P., *Unemployment in the OECD and its remedies*, in D.J. Snower, G. de la Dehesa, *Unemployment policy. Government options for the labour market*, 1996

NICAISE I., et al, *Labour market Programmes for the Poor in Europe: Pitfalls, Dilemmas and how to avoid them*, Avebury, 1995

NICKELL S.J., BELL BRIAN, *Would cutting payroll taxes on the unskilled have a significant impact on unemployment?*, in D.J. Snower, G. de la Dehesa, *Unemployment policy. Government options for the labour market*, 1996

Ο.Κ.Ε., Γνώμη υπ' αριθμ. 86/2002: *Ο κοινωνικός διάλογος στην Ελλάδα: Αποτίμηση, τάσεις, προοπτικές*, <http://www.oke.gr>

ΠΑΚΟΣ Θ. (ΕΠΙΜ.) (2000), *Κοινωνία των 2/3: διαστάσεις του σύγχρονου κοινωνικού προβλήματος* (διεθνές συνέδριο), Αθήνα: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

PHELPS E.S., *Wage subsidy programmes: alternative designs*, in D.J. Snower, G. de la Dehesa, *Unemployment policy. Government options for the labour market*, 1996

SAINT-PAUL GILLES, *High unemployment from a political economy perspective*, in D.J. Snower, G. de la Dehesa, *Unemployment policy. Government options for the labour market*, 1996

SNOWER D., *Evaluating unemployment policies: what do the underlying theories tell us*, in D.J. Snower, G. de la Dehesa, *Unemployment policy. Government options for the labour market*, 1996

ΚΛΟΚΠ-Μ06: ΘΕΣΜΟΙ & ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συγκεκριμένο μάθημα επικεντρώνεται στη θεσμική και κοινωνικοπολιτική ανάλυση των βασικών τεχνικών κοινωνικής προστασίας σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο: πρόκειται για τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας που συνθέτουν σήμερα και τον κύριο άξονα κατοχύρωσης του Κοινωνικού Κράτους. Υιοθετείται μάλιστα από άποψη σύλληψης της ύλης μία διευρυμένη προσέγγιση που αποβλέπει ακριβώς να προσαρμόσει τις παραδοσιακές διαστάσεις της κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας στις σύγχρονες ανάγκες και συνθήκες κάλυψης του πληθυσμού.

Στόχος του μαθήματος η απόκτηση γνώσεων και εμπειριών για τους θεσμούς, τους κανόνες και τις ρυθμιστικές παρεμβάσεις (διερεύνηση υφιστάμενου νομικού και κανονιστικού πλαισίου) στους τομείς της κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας, καθώς και η ανάδειξη των τεχνικών οργάνωσης και λειτουργίας των πολιτικών ασφάλισης και πρόνοιας. Παράλληλα επιχειρείται η ολοκληρωμένη παρουσίαση των πιο σημαντικών έργων της ελληνικής αλλά και της διεθνούς βιβλιογραφίας για τις προοπτικές εξέλιξης των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας, με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα σχεδιασμού, οργάνωσης και διαχείρισης των παροχών.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Από μεθοδολογική άποψη, το μάθημα διακρίνεται σε τρεις κύριες ενότητες: η πρώτη κατευθύνεται στην ανάπτυξη τυποποιήσεων και οριοθετήσεων σε σχέση με συγγενείς έννοιες στο πεδίο της κοινωνικής διοίκησης (κοινωνική πολιτική, κοινωνική ασφάλεια, κοινωνική πρόνοια), η δεύτερη επικεντρώνεται στη διερεύνηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου και η τρίτη στην εξέταση της λειτουργίας και των προοπτικών εξέλιξης των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας.

Και οι τρεις ενότητες στηρίζονται στην υιοθέτηση διεπιστημονικών προσεγγίσεων που αξιοποιούν τα πορίσματα της νομικής, της συγκριτικής και της κοινωνικοπολιτικής ανάλυσης, δίνοντας βέβαια έμφαση στη θεσμική ανάλυση και επεξεργασία.

Από άποψη περιεχομένου, το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο κύριες θεματικές ενότητες: η πρώτη αφορά τους θεσμούς και τις πολιτικές της κοινωνικής ασφάλισης και η δεύτερη τους θεσμούς και τις πολιτικές της κοινωνικής πρόνοιας.

Σε σχέση με τη διάρθρωση της ύλης, το περιεχόμενο του μαθήματος καλύπτει τα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα:

- Γενικές αρχές και βασικές διαστάσεις του θεσμού της κοινωνικής ασφάλειας / Οριοθέτηση σε σχέση με συγγενείς έννοιες
- Παραδοσιακές και εναλλακτικές προσεγγίσεις για την τυποποίηση και το περιεχόμενο του θεσμού
- Τα μοντέλα κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Η ιστορική εξέλιξη και κατοχύρωση του θεσμού της κοινωνικής ασφάλειας στην Ελλάδα
- Συστήματα ασφαλιστικής προστασίας και φορείς κάλυψης στην Ελλάδα – Προνοιακοί φορείς και τεχνικές οργάνωσης
- Οι πηγές του Ελληνικού δικαίου κοινωνικής ασφάλειας
- Η τυποποίηση των ασφαλιστικών παροχών
- Η τυποποίηση των προνοιακών παροχών και υπηρεσιών
- Οι τεχνικές οργάνωσης και διοίκησης των ασφαλιστικών και προνοιακών φορέων
- Χορήγηση και διεκδίκηση των ασφαλιστικών και προνοιακών παροχών
- Οι προοπτικές εξέλιξης του θεσμού σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
- Οι προτάσεις αναθεώρησης και μεταρρύθμισης των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης.

Παρουσίαση των θεματικών ενότητων

1. Κοινωνική Ασφάλιση

- Γενικές αρχές και βασικές διαστάσεις του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης /οριοθέτηση σε σχέση με συγγενείς έννοιες
- Παραδοσιακές και εναλλακτικές προσεγγίσεις για την τυποποίηση και του περιεχόμενο του θεσμού
- Τα μοντέλα κοινωνικής ασφάλισης στις χώρες της Ε.Ε.
- Η ιστορική εξέλιξη και κατοχύρωση του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα
- Συστήματα ασφαλιστικής προστασίας και φορείς κάλυψης στην Ελλάδα/ Οργάνωση και διοίκηση του θεσμού)
- Οι πηγές του ελληνικού δικαίου κοινωνικής ασφάλισης
- Ζητήματα υπαγωγής και εξέλιξης της ασφαλιστικής σχέσης (έναρξη, διάρκεια, διακοπή, λήξη)
- Η τυποποίηση των ασφαλιστικών παροχών
- Έννοια και κατηγορίες των ασφαλιστικών παροχών
- Χορήγηση και διεκδίκηση των ασφαλιστικών παροχών από Έλληνες και αλλοδαπούς που διαμένουν στην Ελλάδα: η περίπτωση των μεταναστών και των προσφύγων Οι προοπτικές εξέλιξης του θεσμού σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
- Οι προτάσεις αναθεώρησης και μεταρρύθμισης των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης

2. Κοινωνική Πρόνοια

- Η θεσμική κατοχύρωση της Κοινωνικής Πρόνοιας στο πλαίσιο προστασίας των κοινωνικών δικαιωμάτων
- Οι αρχές άσκησης προνοιακής πολιτικής
- Οι τεχνικές υλοποίησης των αρχών (έλεγχος των μέσων βιοπορισμού, έλεγχος της προσωπικής ή οικογενειακής κατάστασης)
- Τα συστήματα Κοινωνικής Πρόνοιας (το σκανδιναβικό, το ηπειρωτικό, το αγγλοσαξονικό και το λατινικό μοντέλο)
- Η ενεργοποίηση του εθελοντικού τομέα
- Τυπολογία των προνοιακών παροχών (οι παροχές σε χρήμα, οι παροχές σε είδος, οι προσωπικές υπηρεσίες)
- Το περιεχόμενο των παροχών
 - Οι παροχές εξασφάλισης ενός ελαχίστου εισοδήματος
 - Τα επιδόματα σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης
 - Οι υπηρεσίες κλειστής /ιδρυματικής περίθαλψης
 - Οι υπηρεσίες ανοικτής περίθαλψης
 - Τα προγράμματα βοήθειας στο σπίτι
 - Οι υπηρεσίες προώθησης και απασχόλησης
- Τα προγράμματα κάλυψης των ομάδων στόχων στο Ελληνικό Σύστημα
 - Ανασφάλιστοι ηλικιωμένοι
 - Άτομα με ειδικές ανάγκες
 - Απροστάτευτα παιδιά
 - Μονογονεϊκές οικογένειες
 - Άστεγοι
 - Πρόσφυγες και Μετανάστες
- Η θεσμοθέτηση του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας (οι αρχές και η λειτουργία του Συστήματος, οι φορείς υλοποίησης)
- Η διεκδίκηση των προνοιακών δικαιωμάτων
 - Διοικητικές διαδικασίες επίλυσης των διαφορών
 - Η προσφυγή στα Δικαστήρια
 - Τα συστήματα νομικής συνδρομής
 - Ο ρόλος του Συνηγού του Πολίτη στην επίλυση προνοιακών διαφορών.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Κοινωνική Ασφάλιση

ΑΜΙΤΣΗΣ Γ., *Η θεσμική κατοχύρωση των ελαχίστων ορίων διαβίωσης στην Ελληνική και διεθνή έννομη τάξη – Συμβολή στη δογματική θεμελίωση των συστημάτων ελαχίστου εισοδήματος*, Α.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα, 2001

ΑΜΙΤΣΗΣ Γ., *Το Ελληνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης*, Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Αθήνα, 2003

ΓΚΟΛΝΑ Χ., ΞΕΝΟΦΩΝ Κ., ΚΥΡΙΑΚΟΣ Σ., *Φαρμακευτική πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Λειτουργία της αγοράς και ρυθμιστικό πλαίσιο*, ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Αθήνα 2005

Επιτροπή για την Εξέταση της Μακροπρόθεσμης Οικονομικής Πολιτικής, Οικονομία και Συντάξεις – Συνεισφορά στον κοινωνικό διάλογο, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα, 1997

ΚΟΝΤΙΑΔΗΣ Ξ. *Συνταγματικές εγγυήσεις και θεσμική οργάνωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας*, ΑΝΤ.Ν.ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα-Κομοτηνή 2004

ΚΟΝΤΙΑΔΗΣ Ξ. *Όψεις αναδιάρθρωσης του κράτους πρόνοιας στην Ευρώπη. Σύγχρονες τάσεις και προσαρμογή της ελληνικής διοίκησης*, ΑΝΤ.Ν.ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα-Κομοτηνή 1997

ΚΟΝΤΙΑΔΗΣ Ξ., *Η κοινωνική διοίκηση στην Ελλάδα*, ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα, 1997

ΚΟΥΚΙΑΔΗΣ Ι., *Παραδόσεις Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Νομοθεσίας*, τ. Α', ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Θεσσαλονίκη, 1981

ΚΡΕΜΑΛΗΣ Κ., *Δίκαιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων*, Α. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα, 1985

ΚΡΕΜΑΛΗΣ Κ. (επ.) *Πανδέκτης Νομολογίας Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλειας*, τ. Α' & Β', Α.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα, 1996

ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΤΕΦΑΝΟΥ Η., *Σύγκλιση συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης*, Ι. ΣΙΔΕΡΗΣ, Αθήνα, 1992

ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ – ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ Π., *Η Επικουρική Κοινωνική Ασφάλιση στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Δίκαιο του Ανταγωνισμού*, Α.Ν.ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα, 2002

Πετρόγλου Α., *Δίκαιον Κοινωνικής Ασφαλίσεως*, Αθήνα 1974

ΡΟΜΠΟΛΗΣ Σ. / ΧΛΕΤΣΟΣ Ν., *Η κοινωνική πολιτική μετά την κρίση του κράτους πρόνοιας*, ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ, Θεσσαλονίκη, 1995

ΡΟΜΠΟΛΗΣ Σ. / ΡΩΜΑΝΙΑΣ Γ. / ΜΑΡΓΙΟΣ Β., *Αναλογιστική Μελέτη του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης στην Ελλάδα*, ΙΝΕ ΓΣΕΕ - ΑΔΕΔΥ, Αθήνα, 2001

RUNFT Η., *Ενοποίηση της Ευρώπης και κοινωνική ασφάλεια των παλιννοστούντων*, Α. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα, 1991

ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Θ., *Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική*, ΚΡΙΤΙΚΗ, Αθήνα, 1993

ΣΙΣΣΟΥΡΑΣ Α. / ΑΜΠΤΣΗΣ Γ., *Το κοινωνικό δίκτυο ασφάλειας και οι μηχανισμοί εφαρμογής του στο ελληνικό σύστημα κοινωνικής προστασίας*, σ. 537-566, σε Θ. Σακελλαρόπουλος (επ.), *Η Μεταρρύθμιση του Κοινωνικού Κράτους*, ΚΡΙΤΙΚΗ, Αθήνα, 1999

ΣΚΟΥΤΕΛΗΣ Γ., *Κοινωνικές Ασφαλίσεις: Ανάπτυξη και κρίση*, Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών Υγείας, Αθήνα, 1990

ΣΤΕΡΓΙΟΥ Α., *Η προστασία της μητρότητας στο Δίκαιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων*, ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Θεσσαλονίκη, 1989

ΣΤΕΡΓΙΟΥ Α., *Η συνταγματική κατοχύρωση της κοινωνικής ασφάλισης*, ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Θεσσαλονίκη, 1994

ΣΤΕΡΓΙΟΥ Α., *Οικογενειακά επιδόματα*, ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Θεσσαλονίκη, 1996

ΣΤΕΡΓΙΟΥ Α., *Η αναπηρία στη νομοθεσία του ΙΚΑ*, ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Θεσσαλονίκη, 1999

ΤΗΝΙΟΣ Π., *Κοινωνία, Οικονομία, Συντάξεις – Κρυμμένος Θησαυρός*, ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Αθήνα, 2001

ΤΣΟΤΣΟΡΟΥ Θ. / ΣΚΛΗΚΑΣ Ν., *Το Κοινοτικό Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλειας των διακινούμενων προσώπων*, Α. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα, 1997

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ / ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ, *Η Ελληνική Έκθεση Στρατηγικής για τις Συντάξεις*, Αθήνα, Σεπτέμβριος 2002

Β. Κοινωνική Πρόνοια

ΑΜΙΤΣΗΣ Γ. / ΚΟΝΤΙΑΔΗΣ Ξ., *Διερεύνηση και αξιολόγηση των μηχανισμών εισοδηματικής ενίσχυσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες*, Α. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα, 2000

ΑΜΙΤΣΗΣ Γ., *Αρχές οργάνωσης και λειτουργίας του Ελληνικού συστήματος κοινωνικής πρόνοιας*, ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Αθήνα, 2001

ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Χ., *Εθελοντισμός - Αλληλεγγύη και Δημοκρατία*, ΟΞΥ, Αθήνα, 2000

ΕΕΤΑΑ, *Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση – Παρούσα κατάσταση και προοπτικές*, Αθήνα, 1995

ΚΑΒΟΥΝΙΔΗ ΤΖ., *Οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού*, σελ. 251-271, σε ΕΚΚΕ, *Διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα*, τ. Α', 1996

ΚΑΛΛΙΝΙΚΑΚΗ Θ. (επιμ.), *Εθνικός Οργανισμός Κοινωνικής Φροντίδας - Ανάδοχη Φροντίδα*, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ, 2001

ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ Γ., *Το κοινωνικό κράτος της μεταβιομηχανικής εποχής - Θεσμοί παροχικής διοίκησης και κοινωνικά δικαιώματα στο σύγχρονο κόσμο*, Α.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα, 1998

Κ.Ε.Π.Ε., *Κοινωνική Πρόνοια - Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1976-1980*, Αθήνα, 1976

Κ.Ε.Π.Ε., *Κοινωνική Πρόνοια - Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1983-1987*, Αθήνα, 1985

Κ.Ε.Π.Ε., *Κοινωνική Πρόνοια - Εκθέσεις για το Πρόγραμμα 1988-1992*, Αθήνα, 1989

ΚΟΝΤΙΑΔΗΣ Ξ. *Συνταγματικές εγγυήσεις και θεσμική οργάνωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας*, ΑΝΤ.Ν.ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα-Κομοτηνή 2004

ΚΟΝΤΙΑΔΗΣ Ξ., *Μεταμορφώσεις του Κοινωνικού Κράτους στην εποχή της παγκοσμιοποίησης*, ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Αθήνα, 2001

ΚΡΕΜΑΛΗΣ Κ.(ΕΠ.), *ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ - Διερεύνηση και Αξιολόγηση ενός νέου συστήματος*, Αθήνα, 1990

ΚΡΕΜΑΛΗΣ Κ., *Το Δικαίωμα του Ατόμου για Κοινωνική Πρόνοια*, Α. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα, 1991

ΜΑΤΘΑΙΟΥ Α., *Αλληλεπίδραση των κανόνων δικαίου κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας στους κλάδους αναπηρίας, γήρατος και οικογενειακών βαρών*, Α. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα, 1996

ΜΟΥΣΟΥΡΟΥ Λ., *Κοινωνικός αποκλεισμός και κοινωνική προστασία*, σελ. 67-85, σε Κ. ΚΑΣΙΜΑΤΗ (επ.), *Κοινωνικός Αποκλεισμός: Η Ελληνική Εμπειρία*, GUTENBERG, Αθήνα, 1998

ΝΑΣΚΟΥ-ΠΕΡΡΑΚΗ Π., *Το νομικό καθεστώς των Προσφύγων στη διεθνή και ελληνική έννομη τάξη*, Α. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα, 1991

ΠΑΝΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ Κ., *ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ – Ιστορική εξέλιξη και σύγχρονες τάσεις*, ΓΡΗΓΟΡΗΣ, Αθήνα, 1984

ΡΑΦΑΗΛ Μ., *Κοινωνική προστασία και Κοινωνική Διοίκηση*, Α.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, Αθήνα 2001

Θ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ (επ.), *Η Μεταρρύθμιση του Κοινωνικού Κράτους*, ΚΡΙΤΙΚΗ, Αθήνα, 1999

ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Θ., *Υπερεθνικές κοινωνικές πολιτικές την εποχή της παγκοσμιοποίησης*, ΚΡΙΤΙΚΗ, Αθήνα, 2001

ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Π., *Κοινωνική Πρόνοια – Μία γενική θεώρηση*, ΈΛΛΗΝ, Αθήνα, 1996

ΧΤΟΥΡΗΣ Σ., *Σύνθετες διαδικασίες του κοινωνικού αποκλεισμού και ο ρόλος της οικογένειας στην κοινωνική προστασία*, ΠΡΑΞΙΣ, Αθήνα, 1992

ΚΛΟΚΠ-Μ07: ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Κοινωνική Ενσωμάτωση προσεγγίζεται ως κεντρικός στόχος των εθνικών πολιτικών κοινωνικής προστασίας για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Με αφετηρία τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο στόχος της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης εξυπηρετείται από μια σειρά πολιτικών οι οποίες εντοπίζονται σε σημαντικό αριθμό εθνικών οργανισμών και επιμέρους υπηρεσιών. Η κατανόηση του περιεχομένου του όρου σε αντιδιαστολή με τον κοινωνικό αποκλεισμό και οι ερμηνείες που είναι διαθέσιμες στη σύγχρονη επιστημονική συζήτηση βρίσκονται στο επίκεντρο της ενότητας.

Επιπλέον εξετάζονται διεξοδικά οι μηχανισμοί προώθησης του στόχου και η οργανωτική τους διάταξη σε εθνικό επίπεδο. Αναλύονται οι επιμέρους στόχοι και οι διαδικασίες συντονισμού των εμπλεκόμενων φορέων στην επιδίωξη της κοινωνικής ενσωμάτωσης των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

Η εξέταση των θεσμών και των πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης σε συνδυασμό με την οργανωτική τους διάταξη στο ελληνικό κράτος και ειδικά στους μηχανισμούς κοινωνικής προστασίας.

Ειδικότεροι στόχοι του μαθήματος

Οι σπουδαστές να γνωρίζουν το περιεχόμενο του όρου, τους επιμέρους στόχους, το θεσμικό πλαίσιο, τις κύριες κατευθύνσεις πολιτικής της κοινωνικής ενσωμάτωσης καθώς και τις οργανωτικές δομές των θεσμών και των μηχανισμών του ελληνικού συστήματος κοινωνικής προστασίας.

Οι σπουδαστές να κατανοούν τις διαδικασίες επιδίωξης του στόχου της κοινωνικής ενσωμάτωσης και να αναλύουν την οργανωτική δομή των μηχανισμών της κοινωνικής προστασίας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η Κοινωνική Ενσωμάτωση ως στόχος των δημόσιων πολιτικών
 - Οροθέτηση της «Κοινωνικής Ενσωμάτωσης» και σύνδεσή της με τον «Κοινωνικό Αποκλεισμό»
 - Ο στόχος της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης ως επιδίωξη των δημόσιων πολιτικών, πεδία και κατευθύνσεις πολιτικής στον Ευρωπαϊκό χώρο
2. Το θεσμικό περιβάλλον και οι πολιτικές της Κοινωνική Ενσωμάτωσης
 - Ανάλυση των πληθυσμών στόχων, ποσοτικές και ποιοτικές διαστάσεις του ζητήματος

- Η Κοινωνική Ενσωμάτωση στο πεδίο των πολιτικών καταπολέμησης της φτώχειας, ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά
 - Η Κοινωνική Ενσωμάτωση στο πεδίο των πολιτικών καταπολέμησης της φτώχειας, μηχανισμοί και οργανωτική διάταξη
3. Το πολιτικό περιβάλλον της κοινωνικής ενσωμάτωσης
- Μοντέλα κοινωνικής ενσωμάτωσης στον ευρωπαϊκό χώρο, θεσμικές και οργανωτικές διαφορές και ομοιότητες
 - Υπόβαθρο και μηχανισμοί, πολιτικά εργαλεία και κάθετοι μηχανισμοί
4. Η σύνθεση της κοινωνικής προστασίας στην Ελλάδα
- Θεσμικό περιβάλλον, χαρακτηριστικά και εξαρτήσεις για το μέλλον
 - Υπόβαθρο και μηχανισμοί, πολιτικά εργαλεία και κάθετοι μηχανισμοί – η μεταφορά τους στο ελληνικό σύστημα κοινωνικής προστασίας
 - Οι ομοιότητες και οι διαφορές στην υλοποίηση του κοινού στόχου της κοινωνικής ενσωμάτωσης στον Ευρωπαϊκό νότο με έμφαση στην ελληνική περίπτωση, επιδόσεις και προοπτικές
5. Η διάταξη των θεσμών κοινωνικής ενσωμάτωσης στην Ελλάδα
- Η οργάνωση και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στην Ελλάδα – η Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων
 - Η οργανωτική διάταξη και οι μηχανισμοί των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα – Διαχειριστικές αρχές
 - Η οργανωτική διάταξη και οι μηχανισμοί των εθνικών πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης – Οργανισμοί και Ταμεία
 - Οργανωτικές ανάγκες και δυνατότητες των πολιτικών κοινωνικής ενσωμάτωσης στην Ελλάδα – προσανατολισμοί και ειδικοί στόχοι

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βενιέρης, Δ. (2009), *Ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική και κοινωνικά δικαιώματα. Το τέλος των ύμνων*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.
- Esping-Andersen, G., Gallie, D., Hemerijck, A. and Myles, J. (2002), *Why we need a new welfare state*, Oxford: Oxford University Press.
- European Commission (1993) *Growth, Competitiveness and Employment: The Challenges and Ways Forward into the 21st Century* – White Paper (COM(93) 700), Brussels.
- European Commission (1994) *European Social Policy – A Way Forward for the Union* – A White Paper (COM(94) 333), Brussels.
- EU Commission, (1992), *Towards a Europe of Solidarity in 1992 – Intensifying the fight against social exclusion, fostering integration* (COM(92) 542). Brussels.
- EU Commission, (1994), *White Paper on social policy* (COM(94) 333) , Brussels.
- EU Commission, (1997), *Modernising and Improving Social Protection in the European Union*, Brussels.
- EU Commission, (1999a), *A Concerted Strategy for Modernising Social Protection, Communication from the Commission*, COM(99)347 final, Brussels.

- EU Commission, (2005), "Social Agenda, Communication from the Commission, COM (2005)33 final, Brussels.
- Ferrera, M. M. Matsaganis, S. Sacchi (2002) Open co-ordination against poverty: the new EU "social inclusion process". *Journal of European Social Policy* 12 (3) 227-239.
- Μητράκος, Θ., Τσακλόγλου, Π. (2003), "Οικονομική Ανισότητα και Φτώχεια στην Ελλάδα: δομή και διαχρονικές μεταβολές", στο: Βενιέρης, Δ. και Παπαθεοδώρου, Χ. (επιμ.), Η Κοινωνική Πολιτική στην Ελλάδα, προκλήσεις και προοπτικές, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.
- Οικονόμου, Χ. (2005), "Υγεία και Πολιτική στην Ελλάδα κατά τη μεταπολεμική περίοδο (1950- 1983)", στο: Σακελλαρόπουλος, Θ. (επιμ.), Οικονομία και Πολιτική στη σύγχρονη Ελλάδα, τόμ.Α, Αθήνα, Διόνικος.
- Petmesidou, M. (2006), "Tracking Social Protection: Origins, Path Peculiarity, Impasses and Prospects", in: Petmesidou, M. and Mossialos, E, (eds.), *Social Policy Developments in Greece*, Ashgate.
- Πετμεζίδου-Τσουλουβή, Μ. (1992), *Κοινωνικές Ανισότητες και Κοινωνική Πολιτική*, Αθήνα, Εξάντας.
- Peter Taylor-Gooby, (2004), *New Risks, New Welfare. The transformation of the European Welfare State*, Oxford university Press, New York.
- Petmesidou, M. (1996), "Social Protection in Greece: A Brief Glimpse of a Welfare State", *Social Policy and Administration*, v.30, n.4, pp.324-347.
- Σακελλαρόπουλος, Θ. (2001), *Υπερεθνικές Κοινωνικές Πολιτικές την Εποχή της Παγκοσμιοποίησης*, Αθήνα, Κριτική.
- Sakellaropoulos, T. Berghnam, J. (eds.) (2004), *Connecting Welfare Diversity within the European Social Model*, Luven, Intersentia.
- Σακελλαρόπουλος, Θ. Οικονόμου, Χ. (2006), "Εθνικές Προτεραιότητες και Ευρωπαϊκές Προκλήσεις στη Μεταρρύθμιση του Συστήματος Κοινωνικής Προστασίας και Απασχόλησης στην Ελλάδα, 1980-2004" στο *Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Ελλάδα. Οικονομία, Κοινωνία, Πολιτικές*, Μαραβέγιας, Ν., Σακελλαρόπουλος, Θ., Αθήνα, Διόνικος.
- Scharpf, Fritz W. (2002) "Legitimate Diversity: The New Challenge of European Integration." *Cahiers Européens de Sciences Po*, Paris.
- Sotiropoulos, D. (2004), "The EU's impact on Greek welfare state: Europeanization on paper?", *Journal of European Social Policy*, 14(3), pp267-284.

ΚΛΟΚΠ-Μ08: ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να περιγράψει το μεταναστευτικό φαινόμενο, να προσδιορίσει τους παράγοντες που το διαμορφώνουν, να εξηγήσει το διεθνές πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσονται τα σύγχρονα μεταναστευτικά ρεύματα.

Στόχος του μαθήματος είναι η εξειδίκευση των διαστάσεων του μεταναστευτικού φαινομένου στον ελληνικό χώρο, η περιγραφή των πτυχών της μεταναστευτικής πολιτικής εκ μέρους της ελληνικής Διοίκησης και η αναφορά στο πλέγμα των φορέων που εμπλέκονται άμεσα και έμμεσα στα θέματα της μετανάστευσης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η διαχρονική διάσταση του μεταναστευτικού φαινομένου
2. Το παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον και οι σύγχρονες μεταναστευτικές ροές
3. Η Ελλάδα ως χώρα υποδοχής μεταναστών
4. Οι οικονομικές επιπτώσεις της μετανάστευσης
5. Οι κοινωνικές και πολιτισμικές επιπτώσεις της μετανάστευσης
6. Τα ζητήματα της κοινωνικο-οικονομικής ένταξης των μεταναστών
7. Ο ρόλος του διεθνούς δικαίου και το κοινοτικό πλαίσιο
8. Η ελληνική νομοθεσία και πρακτική
9. Διεθνείς οργανισμοί και φορείς
10. Ελληνική διοίκηση, Φορείς και μετανάστευση

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΜΙΤΣΗΣ Γ. ΚΑΙ Γ. ΛΑΖΑΡΙΔΗ, (επιμ.), *Νομικές και Κοινωνικο-οικονομικές Διαστάσεις της Μετανάστευσης στην Ελλάδα*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, Αθήνα 2001

BAGAVOS C., *Migration in the European Union: The Case of Greece*. Focused Monitoring Report. European Observatory on the Social Situation, Demography and Family - Austrian Institute for Family Matters, Vienna 2002

European Commission, *Green Paper on an EU Approach to Managing Economic Migration*, Βρυξέλλες 2005

European Commission, *First Annual Report on Migration and Integration*, COM(2004) 508 Final, Βρυξέλλες 2004

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Μετανάστευση, Ένταξη και Απασχόληση*, COM(2003) 336 Τελικό, Βρυξέλλες 2003

Ίδρυμα Μαραγκοπούλου, *Τα Δικαιώματα των Μεταναστών Εργατών*, Πρακτικά συνεδρίου, Εκδόσεις Εστία, Αθήνα 1994

Ινστιτούτο Εργασίας (ΙΝΕ) ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ, *Έκθεση Αποτελεσμάτων Έρευνας για τις Μορφές Κοινωνικής Ένταξης των Οικονομικών Μεταναστών στην Περιφέρεια Αττικής*, Αθήνα 2004

IOM, *World Migration 2003, Managing Migration, Challenges and Responses for People on the Move*, Vol. 2, Εκδόσεις International Organization for Migration, Γενεύη 2003

JENNISSEN R., *Economic Determinants of Net International Migration in Western Europe*, *European Journal of Population* 19 (2), 171-198, 2003

ΚΑΣΙΜΑΤΗ Κ. (επιμ.), *Πολιτικές Μετανάστευσης και Στρατηγικές Ένταξης. Η περίπτωση των Αλβανών και Πολωνών μεταναστών*. ΕΚΔΟΣΕΙΣ GUTENBERG, Αθήνα 2003

ΛΑΜΠΡΙΑΝΙΔΗΣ Λ., ΚΑΙ Α. ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ, *Αλβανοί Μετανάστες στη Θεσσαλονίκη, Διαδρομές Ενημερίας και Παραδρομές Δημόσιας Εικόνας*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ, Θεσσαλονίκη 2001

ΛΙΑΝΟΣ, Θ., *Σύγχρονη Μετανάστευση στην Ελλάδα: Οικονομική Διερεύνηση*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΙΠΕ, ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΡ. 51, ΑΘΗΝΑ 2003

ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ Α., ΚΑΙ Θ. ΠΕΛΑΓΙΔΗΣ, *Ο Φόβος του Ξένου στην Αγορά Εργασίας*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΟΛΙΣ, ΑΘΗΝΑ 2000

ΜΑΡΒΑΚΗΣ Α., ΠΕΡΣΑΝΟΓΛΟΥ Δ. ΚΑΙ Μ. ΠΑΥΛΟΥ, *Μετανάστες στην Ελλάδα*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ, ΑΘΗΝΑ 2001

ΜΟΥΣΟΥΡΟΥ Λ.Μ., *Μετανάστευση και Μεταναστευτική Πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ GUTENBERG, Αθήνα 1991

ΜΠΑΓΚΑΒΟΣ Χ., *Δημογραφικές Μεταβολές, Αγορά Εργασίας και Συντάξεις στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ GUTENBERG, Αθήνα 2003

ΜΠΑΓΚΑΒΟΣ Χ., *Δημογραφικές Διαστάσεις της Μετανάστευσης στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση*, στο Κασιμάτη Κ. (επιμ.), σελ. 45-90, 2003

ΜΠΑΓΚΑΒΟΣ Χ., ΚΑΙ Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, *Μεταναστευτικές Τάσεις και Ευρωπαϊκή Μεταναστευτική Πολιτική*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΝΕ, Μελέτες αρ. 15, Αθήνα 2002

ΝΑΞΑΚΗΣ Χ. ΚΑΙ Μ. ΧΛΕΤΣΟΣ, (επιμ.), *Μετανάστες και Μετανάστευση*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ, Αθήνα 2001

OECD, *Trends in International Migration*, SOPEMI Report, Ετήσιο, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΟΟΣΑ, Παρίσι 1993

ΠΕΤΡΙΝΙΩΤΗ Ξ., *Η Μετανάστευση προς την Ελλάδα*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΟΔΥΣΣΕΑΣ, Αθήνα

ΨΗΜΜΕΝΟΣ Ι., *Μετανάστευση από τα Βαλκάνια – Κοινωνικός Αποκλεισμός στην Αθήνα*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ GLORY BOOK- ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, ΑΘΗΝΑ 1995

ΚΛΟΚΠ-Θ03: ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΚΛΟΚΠ-M09: ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ & Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει ως βασικό στόχο να εξοικειώσει τους σπουδαστές με την κατανόηση του αντικειμένου Δημοσίου Μάνατζμεντ στους Οργανισμούς και Φορείς Κοινωνικής Πολιτικής στην Ελλάδα. Η πρώτη Ενότητα αποσκοπεί στην παροχή ενός συνόλου θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων-εφαρμογών, τεχνικών και μεθόδων καθώς και εφαρμογής σύγχρονων εργαλείων που αναφέρονται στο σχεδιασμό, την οργάνωση, τη διοίκηση, τη χρηματοοικονομική διαχείριση, τις μορφές ελέγχου (controlling) και αξιολόγησης τόσο της διοικητικής-λειτουργικής ικανότητας των Οργανισμών όσο και των εξειδικευμένων ανά Οργανισμό μέτρων και πολιτικών που εφαρμόζονται.

Στο επίκεντρο της δεύτερης ενότητας του μαθήματος είναι η προσέγγιση με τη νέα πραγματικότητα των μη κρατικών -μη κυβερνητικών- οργανώσεων και οι σχέσεις συνεργασίας τους με την δημόσια διοίκηση.

Ο συνεχής πολλαπλασιασμός τους και η δράση τους στον συνεχώς διευρυνόμενο «δημόσιο χώρο», δημιουργούν νέες πραγματικότητες. Όλο και πιο συχνά αυτά τα μη κρατικά υποκείμενα (όρος ευρύτερος της ΜΚΟ) ασκούν δημόσιες δράσεις και, οπωσδήποτε στον «δημόσιο χώρο». Σε τομείς δε αποκλειστικής -κάποτε- ευθύνης του κράτους.

Στόχος του μαθήματος είναι η αναζήτηση των υφιστάμενων μορφών συνεργασίας της ελληνικής δημόσιας διοίκησης με την κοινωνία των πολιτών, η αξιολόγηση των υφιστάμενων και εφαρμοσμένων εταιρικών σχέσεων ανά υπουργείο, η διερεύνηση των δυνατοτήτων για διεύρυνση αυτής της συνεργασίας, καθώς και η παράλληλη ανάπτυξη ανάλογων μορφών στις χώρες της Ε.Ε.

Ειδικότερο πεδίο αναζήτησης, θα είναι η παρουσία των ΜΚΟ που προωθούν την κοινωνική αλληλεγγύη και οι μορφές συνεργασίας που έχουν αναπτυχθεί με τις συναφείς υπηρεσίες της δημόσιας διοίκησης στον τομέα της κοινωνικής φροντίδας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1^η Ενότητα: Δημόσιο Μάνατζμεντ Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής

1. Δημόσιο Μάνατζμεντ και Σύγχρονο Κοινωνικό Κράτος

- Θεωρητική προσέγγιση: Βασικές έννοιες, δομές και διαδικασίες και εργαλεία εκσυγχρονισμού Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής
- Τάσεις εξέλιξης συγκρότησης και εκσυγχρονισμού στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Δημόσιο Μάνατζμεντ και Ελληνικό Κοινωνικό Κράτος

- Συστηματική παρουσίαση οργάνωσης και διοίκησης της Κοινωνικής Διοίκησης σε Μάκρο ή Κεντρικό Επίπεδο
- Συστηματική παρουσίαση οργάνωσης και διοίκησης λειτουργίας των βασικών Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής στην Ελλάδα (ΟΑΕΔ, Ασφαλιστικοί Φορείς, Οργανισμοί Κοινωνικής Πρόνοιας)

3. Προοπτικές μετεξέλιξης των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής και του Ελληνικού Κοινωνικού Κράτους από μία συγκριτική-αναλυτική σκοπιά

- Παρουσίαση «καλών πρακτικών» από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Σκιαγράφηση μέτρων και πολιτικών βελτίωσης της διοικητικής-λειτουργικής ικανότητας των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής στην Ελλάδα (Οργανωτική δομή μονάδων υγείας (οργανισμοί, οργανογράμματα))

2^η Ενότητα: Ο ρόλος του τρίτου Τομέα στο σύγχρονο κοινωνικό κράτος

1. Η θεωρητική προσέγγιση της Δημόσιας Διακυβέρνησης ως πλαίσιο αναφοράς

- Η εξέλιξη του φαινομένου των ΜΚΟ στον κόσμο
- Η εμφάνιση και η πορεία της εξέλιξής του στην Ελλάδα.

2. Άτυπες ή θεσμοθετημένες μορφές κοινωνικών οργανώσεων στον τομέα της κοινωνικής αλληλεγγύης - Πρακτική εφαρμογή

- Η «σύλληψη» και η καταγραφή του κοινωνικού.
- Η επικοινωνία με τις ΜΚΟ.
- Η αναζήτηση της δράσης σε καθεστώς πολυπλοκότητας και σε συνθήκες σποραδικής -μη επαγγελματικής- ενασχόλησης.

3. Πρακτικές συνεργασίας.

- Οι άτυπες μορφές εταιρικών σχέσεων και κοινωνικής διαβούλευσης ανά υπουργείο.
- Οι θεσμοθετημένες μορφές τους ανά υπουργείο.
- Οι δυνατότητες διεύρυνσης των δυνατοτήτων συνεργασίας.
- Η περαιτέρω ενεργοποίηση των ΜΚΟ και η αξιοποίησή τους από τα υπουργεία.
- Μορφές συνευθύνης.

4. Αξιολόγηση των εταιρικών σχέσεων.

- Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας στη δράσης των ΜΚΟ
- Αξιολόγηση των συνεργασιών με το κράτος.
- Αξιολόγηση της θεσμοθετημένης εταιρικότητας.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1^η Ενότητα

- M. GROSIER, E. FRIEDBERG, *L'acteur et le système*, Seuil 1977
- B. J. DYKEMAN, *Knowledge management moves from theory toward practice, Managing office technology*, 1998
- J. PILLINGER, *La qualité dans les services publics sociaux, Fondation européenne pour l'amélioration des conditions de vie et du travail*, 2001
- IGAS, *Les institutions sociales faces aux usagers, rapport*, La doc. Française, 2001.
- L. WOLPER, *Health Care Administration (τ. Α-Β)*, έκδοση στα ελληνικά από τη Mediforce Services SA, 2001
- BR. PALIER, *La reforme des systèmes de santé*, puf, 2004
- Le conciliateur a l'hôpital, Gazette du Palais* 1998 :10ος
- Les droits des personnes malades, Petites affiches*, 2002 :6ος
- Ξ. ΚΟΝΤΙΑΔΗΣ, *Η κοινωνική διοίκηση στην Ελλάδα*, ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, ΑΘΗΝΑ, 1997
- Π. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ, *Κοινωνική Πρόνοια*, ΙΩΝ, ΑΘΗΝΑ 1997

2^η Ενότητα

- ERNEST GELLNER, *Η Κοινωνία Πολιτών και οι αντίπαλοί της. Συνθήκες ελευθερίας*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ.
- ΓΚΙΟΡΓΚΙ ΦΟΤΕΦ, *Η Κοινωνία των Πολιτών*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΦΙΛΙΣΤΩΡ.
- ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΚΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΤΕΡΗΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ, *Η Διπλωματία της Κοινωνίας των Πολιτών*, ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΚΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΤΕΡΗΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ.
- ΦΡΑΓΚΟΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, *Μη-Κυβερνητικές Οργανώσεις και ελληνική εξωτερική πολιτική, στο: Παναγιώτη Τσάκωνα, επιμ.,: Ελληνική Εξωτερική Πολιτική. Μια συνολική προσέγγιση του*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΙΔΕΡΗΣ
- ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ, *Κράτος και Κοινωνία των Πολιτών*, ΜΕΤΑΜΕΣΟΝΥΚΤΙΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
- ΝΙΚΟΣ ΜΟΥΖΕΛΗΣ, *Από την αλλαγή στον εκσυγχρονισμό - Κριτικές παρεμβάσεις*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΘΕΜΕΛΙΟ
- ΜΑΝΟΛΗΣ ΧΡΥΣΑΚΗΣ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΙΩΜΑΣ, ΝΤΕΠΗ ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΤΖΑΝΤΩΝΗΣ, Προοπτικές

απασχόλησης στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας, ΕΘΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΣΠΑΝΟΥ, *Διοίκηση, πολίτες και Δημοκρατία*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ

ΝΙΚΛΑΣ LUHMANN *Νομιμοποίηση μέσω διαδικασίας*, , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΙΤΙΚΗ (ΓΙΑ ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΗ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ)

ΝΙΚΗΤΑΣ ΛΙΟΝΑΡΑΚΗΣ, *Οι συνέπειες του Γατόσκυλου. Κοινωνική πολυπλοκότητα και ΜΜΕ*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ

Κοινωνία Πολιτών, περιοδική έκδοση της Κίνησης Πολιτών για την Παρέμβαση. Όλα τα τεύχη στον δικτυακό τόπο www.paremvassi.gr

Ντοκουμέντα από την Παγκόσμια Διάσκεψη του ΟΗΕ στο Ντέρμπαν (2002) για τον *Ρατσισμό, τις Φυλετικές Διακρίσεις, τον Αντισημιτισμό και τις συναφείς Μισαλλοδοξίες*, ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΚΟ ΤΟΥ ΥΠ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΤΟΥ ΟΗΕ ΓΙΑ ΤΟ 2001, *Διεθνές Έτος για τον Εθελοντή*, ΕΚΔΟΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΚΟ ΤΟΥ ΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Η Επιτροπή και οι μη κυβερνητικοί οργανισμοί. Οικοδόμηση ισχυρότερης εταιρικής σχέσης, έγγραφο εργασίας της Επιτροπής που υποβλήθηκε από τον πρόεδρο Prodi και τον αντιπρόεδρο Kinnock

Euro Citizen Action Service, «A guide to European Union funding for NGOs» www.ecas.org.

ΚΛΟΚΠ-Μ10: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ – ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Βασική επιδίωξη και σκοπός του μαθήματος είναι η εφαρμογή των γνώσεων, των καινοτόμων τεχνικών και μεθοδολογιών καθώς και των σύγχρονων εργαλείων που έχουν αναλυθεί και έχουν αποκτηθεί στο συναφές μάθημα «Δομές και εργαλεία Δημοσίου Μάνατζμεντ» της ΚΦΣ. Ειδικότερα επιδιώκεται μία εργαστηριακή μορφή μαθησιακής διαδικασίας μέσω της δοκιμασίας πρακτικής εφαρμογής της μεθοδολογίας του BSC στην ανάπτυξης στρατηγικής ενός επιλεγμένου Οργανισμού Κοινωνικής Πολιτικής, ως Μελέτη Περίπτωσης. Επιπροσθέτως, αναμένεται να οδηγήσει τόσο όχι μόνο στην εμπέδωση και σταθεροποίηση των ήδη αποκτηθέντων γνώσεων και τεχνικών αλλά και στον εμπλουτισμό αυτών καθώς όσο και στην περαιτέρω ανάπτυξη νέων διοικητικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων.

Επίσης σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους σπουδαστές με την καθημερινή πρακτική στο πεδίο της λειτουργίας και διαχείρισης των Οργανισμών κοινωνικής Πολιτικής, αξιοποιώντας περαιτέρω τις ήδη αποκτηθείσες εμπειρίες των Σπουδαστών στο πλαίσιο της τετράμηνης Πρακτικής Άσκησης.

Ειδικοί στόχοι:

Οι ειδικοί στόχοι του μαθήματος συναρτώνται άμεσα με την εξοικείωση και την δοκιμασία εφαρμογής τεχνικών, μεθοδολογιών, όσο και με την ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονων εργαλείων στρατηγικού μάνατζμεντ κατά την διάρκεια της ροής των επιμέρους φάσεων του εργαστηρίου. Από την αναλυτική παρουσίαση του αντικειμένου του εργαστηρίου είναι πρόδηλο πλέον, και αναμένεται από τους Σπουδαστές, ότι θα επιδείξουν μία αυξημένη δημιουργικότητα και ενεργό συμμετοχή κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου εργαστηρίου. Εκτός του ότι θα πρέπει να αναζητούν, να συλλέγουν, να επεξεργάζονται, να ταξινομούν τα αναγκαία στοιχεία, θα τους δοθεί η δυνατότητα να τα παρουσιάζουν και να αναπτύσσουν τις προτάσεις και τις ιδέες τους επί συγκεκριμένων βημάτων του γνωστικού πεδίου, ενίοτε αναλαμβάνοντας ρόλους και διαπραγματευόμενοι, και γενικά να εφαρμόσουν τεχνικές και μεθόδους ανάλυσης του Στρατηγικού Μάνατζμεντ στους οργανισμούς Κοινωνικής Πολιτικής.

Προσδοκάται, εύλογα λοιπόν, με την εφαρμογή και εξάσκηση αυτών, να οδηγήσουν στην απόκτηση όλων εκείνων των δεξιοτήτων και ικανοτήτων επεξεργασίας και επίλυσης πολύπλοκων προβλημάτων ώστε να συμβάλλουν με τη σειρά τους στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας πολιτικής στο πεδίο-τομέα κοινωνικής πολιτικής και στη βελτίωση της λειτουργικής-διοικητικής ικανότητας (management capacity) των υπηρεσιών και οργανισμών κοινωνικής προστασίας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Σύντομη ανασκόπηση των σημαντικών στοιχείων στρατηγικού μάνατζμεντ και της μεθοδολογίας του Balanced Scorecard
- Παρουσίαση της δομής, της ροής και του τρόπου λειτουργίας του εργαστηρίου
- Επιλογή του Οργανισμού Κοινωνικής Πολιτικής ως μελέτη περίπτωσης
- Εφαρμογή μεθοδολογιών ανάπτυξης-διερεύνησης στρατηγικών στόχων (SWOT- Ανάλυση, Τεχνικές Brainstorming, ..)
- Διαμόρφωση και διατύπωση οράματος
- Επιλογή διαστάσεων ή προοπτικών προσέγγισης και ισορροπημένη διατύπωση στρατηγικών στόχων
- Διαμόρφωση στρατηγικού χάρτη
- Μετασχηματισμός στρατηγικών στόχων σε μετρήσιμα μεγέθη
- Ανάπτυξη συστήματος αριθμοδεικτών
- Καθορισμός μέσων και μέτρων υλοποίησης των μετρήσιμων στόχων
- Καθορισμός Υπευθυνοτήτων έργου
- Επικοινωνιακή πολιτική και τακτική κοινοποίησης και αποδοχής στρατηγικής
- Παρουσίαση και κριτική αποτίμηση εργαστηριακού έργου ομάδων ανά μελέτη περίπτωσης

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ATCINSON H., *Strategy implementation: a role for the balanced scorecard?* Management Decision, Vol. 44 No. 10, 2006, pp. 1441-1460
2. BRUCE G., TIAN G., *Lives in the balance: an analysis of the balanced scorecard (BSC) in healthcare organizations*, in: International Journal of Productivity and Performance Management, Vol. 57 No. 1, 2008, pp. 6-21
3. BUSSE R., SCHREYÖÖG J., GIERECKE J., (Eds.), *Management im Gesundheitswesen*. Springer: München 2007
4. CHANG LI-CHENG., *The NHS performance assessment framework as a balanced scorecard approach- Limitations and implications*, in: International Journal of Public Sector Management, Vol. 20 No. 2, 2007, pp. 101-117
5. HEWISON A., *Evidence-based management in the NHS: is it possible?*, in: Journal of Health Organization and Management, Vol. 18 No. 5, 2004, pp. 336-348
6. HORVARTH & PARTNERS (EDS.), *Balanced Scorecard umsetzen*. Schäfer-Poeschel, Stuttgart 2007
7. KAPLAN R.S., NORTON D.P., *The Balanced Scorecard, Translating Strategy into Action*, Boston 1996
8. KAPLAN R.S., NORTON D.P., *Die strategiefokussierte Organisation- Führen mit der Balanced Scorecard*, Schäfer-Poeschel: Stuttgart 2001
9. MOULLING J., SOADY J., SKINNER J., CULLEN J., GILLIGAN CHR., *Using the Public Sector Scorecard in public health*, in: International Journal of Health Care Quality Assurance, Vol. 20 No. 4, 2007, pp. 281-289

10. ΜΠΟΥΡΣΑΝΙΔΗΣ Χ., *Στρατηγικό Μάνατζμεντ στη Δημόσια Διοίκηση – Μία συστηματική παρουσίαση του Balanced Scorecard ως εργαλείο στρατηγικού μάνατζμεντ στα νοσοκομεία*, στο: Μακρυδημήτρης Αντ., Πραβίτα Ε.-Μ., (Επιμ.): *Διοικητική θεωρία και πράξη-Διοίκηση και κοινωνία*. Εκδόσεις Σάκκουλα: Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2007, σ. 171-206
11. NIVEN P. R., : *Balanced Scorecard Step-by-Step for Government and Not-for-Profit Agencies*, Hoboken 2007
12. POLLIT C., BOUCKAERT G., *Public Management Reform. A Comparative Analysis*, Oxford 2004
13. SCHENDLER K., PROELLER I., *New Public Management*, Haupt:Bern-Stuttgart-Wien 2006
14. THON N., RITZ.,: *Public Management*, Wiesbaden 2008

Επιπροσθέτως, για τις ανάγκες της εκπαιδευτικής διαδικασίας αυτού του Εργαστηρίου θα καταρτισθεί από τον διδάσκοντα ειδικός φάκελος με το κατάλληλο διδακτικό υλικό (εγχειρίδια, πίνακες, τυποποιημένα έντυπα, ..), το οποίο θεωρείται απαραίτητο για την διευκόλυνση, την υποστήριξη και γενικά τη διασφάλιση της εύρυθμης ροής της μεθοδολογικά δομημένης εκπαιδευτικής διαδικασίας του Εργαστηρίου και κατά συνέπεια για την επίτευξη του μέγιστου δυνατού εκπαιδευτικού αποτελέσματος. Επισημαίνεται ότι το υλικό αυτό θα διανέμεται στους σπουδαστές κατά την διάρκεια του εργαστηρίου διαδοχικά και αναλόγως της φάσης εξέλιξης αυτού.

ΚΔΟΚΠ-Θ04: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΚΔΟΚΠ –Ε01: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Η σφαιρική προσέγγιση των εξειδικευμένων Πληροφοριακών Συστημάτων στους Οργανισμούς Κοινωνικής Πολιτικής.

Ειδικοί στόχοι είναι:

- αφενός μεν η κατανόηση των βασικών εννοιών και χαρακτηριστικών ανάπτυξης των Πληροφοριακών συστημάτων Κοινωνικής Πολιτικής και
- αφετέρου η εξοικείωση με συγκεκριμένες εφαρμογές της Πληροφορικής στις Υπηρεσίες Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. Εισαγωγή στα Συστήματα Πληροφορικής Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής
2. Εφαρμογές Πληροφορικής της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
3. Επιχειρησιακά Σχέδια για δράσεις πληροφορικής στα πλαίσια του Γ' ΚΠΣ(ΕΠ Κοινωνία της Πληροφορίας, Κοιν. Πρωτοβουλίες κα).
4. Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ)
5. Εθνικά Μητρώα Ασφαλισμένων Εργοδοτών και Συνταξιούχων (ΕΜΑΕΣ)
6. Τα Πληροφοριακά Συστήματα ΙΚΑ, ΟΓΑ, ΤΕΒΕ κ.λπ.
7. Άτομα με ειδικές ανάγκες και η τεχνολογία της Πληροφορικής
8. Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες με χρήση Η/Υ
9. Εκπαίδευση από απόσταση
10. Ηλεκτρονικό Εμπόριο στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Πολιτικής
11. Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα: Νομικά και Κανονιστικά θέματα στην ΕΕ

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικών Μητρώων Κοινωνικής Ασφάλισης, Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, 1997

Εθνικά Μητρώα Κοινωνικής Ασφάλισης, Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, 2000

Η Πληροφορική στην Κοινωνική Ασφάλιση, Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, 2000

I. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ – Α. ΚΑΣΤΑΝΙΑ, *Εφαρμογές Η/Υ στην Υγεία και Πρόνοια*, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ, 2000

Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ, *Συστήματα Πληροφορικής Υπηρεσιών Υγείας*, ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, 1999

Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ, *Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, 2002

Γ. ΒΑΣΙΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ – Β. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ, *Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, 1990

Δ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ – Ι. ΠΑΠΟΥΤΣΗ, *Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝ, 1995

Κ. LAUDON & J. LAUDON, *Management Information Systems*, PRENTICE HALL, 1996

WILLIAMS ET AL, *Evaluating Greek Telemedicine Services*, MIE 94 CONFERENCE, LISBON, 1994

Νόμος 2472/97 Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ΦΕΚ 50, Τεύχος Πρώτο, 1997

Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ, Α. ΚΑΣΤΑΝΙΑ, Χ. ΠΙΕΡΡΑΚΟΥ, *Στατιστική Επεξεργασία Δεδομένων στην Υγεία*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ 2003

ΚΔΟΚΠ-Ε02: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ - ΧΡΗΣΗ Ms Project

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η απόκτηση δομημένης γνώσης σχετικά με τη διαχείριση έργων. Σήμερα, παρατηρείται μια διαρκής τάση για αναδιοργάνωση, ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα και των υπηρεσιών που παρέχει. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος αναλύονται όλες οι φάσεις ενός έργου, επιμέρους μέθοδοι προγραμματισμού, το κόστος και οι πόροι που είναι αναγκαίοι αλλά και οι τρόποι διενέργειας των απαιτούμενων ελέγχων.

Στόχος του μαθήματος είναι κατανόηση των μεθοδολογιών και τεχνικών διοίκησης έργου και η εξοικείωση των σπουδαστών με το σχεδιασμό, τον έλεγχο και την παρακολούθηση έργου μέσω του εργαλείου MS- Project.

Ειδικότεροι στόχοι:

- να γνωρίζουν τις βασικές αρχές της Διοίκησης Έργου,
- να μπορούν να σχεδιάζουν και να προγραμματίζουν τις επιμέρους δραστηριότητες,
- να επιμερίζουν, να αναθέτουν και να ορίζουν χρονικά τα επιμέρους τμήματα ενός έργου
- να παρακολουθούν, να ελέγχουν και να διορθώνουν την πορεία υλοποίησης
- να εκπονούν αναφορές σχετικά με την εξέλιξη του έργου
- να γνωρίζουν τις δυνατότητες και τους περιορισμούς και να χειρίζονται επαρκώς το ανάλογο εργαλείο Microsoft Project.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. Εισαγωγή στη Διαχείριση Έργου

- Σχετικοί ορισμοί και έννοιες, χαρακτηριστικά έργου, κατηγορίες αποφάσεων που αφορούν τη διαχείριση έργων
- Στόχοι και κανόνες διαχείρισης έργων
- Έναρξη, επιλογή και προσδιορισμός στοιχείων έργου
- Στάδια του κύκλου ζωής ενός έργου
- Οργάνωση και ανάπτυξη έργου
- Παραδείγματα διαχείρισης έργων στην ελληνική δημόσια διοίκηση

2. Προγραμματισμός (με χρήση του MS- PROJECT)

- Στόχοι και περιορισμοί για την ανάπτυξη ενός έργου
- Διαχείριση γνώσης στον τομέα της διοίκησης έργου
- Προσδιορισμός δραστηριοτήτων
- Εκτίμηση διάρκειας και απαιτούμενων πόρων για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του έργου
 - Δημόσιος τομέας και προγραμματισμός έργων

3. Μέθοδοι χρονικού προγραμματισμού έργων (με χρήση του MS- PROJECT)

- Ανάπτυξη δικτύου έργου
- Μέθοδος Κρίσιμου Δρόμου (Critical Path Method – CPM)
- Μέθοδος PERT (Project Evaluation Review Technique) και
- Διάγραμμα GHANNT
- Μέθοδοι προγραμματισμού έργων που αφορούν τη συγκεκριμένη εξειδίκευση των σπουδαστών

4. Κόστος και χρήση Πόρων έργου (με χρήση του MS- PROJECT)

- Άμεσο, έμμεσο και συνολικό κόστος έργου
- Χρονική κατανομή κόστους έργου
- Συμπίεση χρονικής διάρκειας δραστηριοτήτων
- Χρονική κατανομή κόστους έργου, Σχέση κόστους-χρονικής διάρκειας έργου
- Εξομάλυνση κατανομής πόρων, Διαχείριση πολλαπλών έργων

Επιλογή και αξιολόγηση έργου

- Ανάλυση κόστους-οφέλους, ανάλυση κόστους-αποτελεσματικότητας
- Πολυκριτηριακή αξιολόγηση

Έλεγχος Έργου

- Διοίκηση ολικής ποιότητας στη διαχείριση, Μέθοδοι αξιολόγησης έργων

Μελέτη περίπτωσης

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

RORY BURKE (Πρόλογος Σέργιος Λαμπρόπουλος), *Διαχείριση Έργου (Project Management – Τεχνικές Σχεδιασμού και Ελέγχου*, Εκδ. ΚΡΙΤΙΚΗ, 1η έκδοση, 2002

DAVIS TONY, *The relationship manager: the next generation of project management*. Burlington: Gower Publishing Company, 2003

HEERKENS GARY R., *Project management*, New York: McGraw-Hill, 2002

LEVINE HARVEY A., *Practical project management: tips, tactics, and tools*, New York : John Wiley & Sons Inc., 2002

LEWIS JAMES P., *Project planning, scheduling and control : a hands-on guide to bringing projects in on time on budget*, 3rd ed. Toronto: McGraw-Hill, 2001

Α ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, *Διοίκηση-Διαχείριση Έργου*, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, 1999
Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling, Harold Kerzner Publisher: Wiley John & Sons, 1999

M. PIEKAAR, *Evaluation of the application of the TNO method in service companies*, TNO publication, 1990

Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling, Harold Kerzner Publisher: Wiley John & Sons, 1999

ΤΡΥΠΙΑ Μ., *Προγραμματισμός Έργων*, Εκδόσεις Παπαζήση, 1977

Microsoft Project, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, 1998

ΚΛΟΚΠ-Ε03: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός είναι η μεθοδολογική παρουσίαση στατιστικών τεχνικών λήψης αποφάσεων. Συγκεκριμένα θα δοθεί έμφαση στη διαδικασία ελέγχου, μετασχηματισμού και περιγραφικής παρουσίασης των δεδομένων αφενός και αφετέρου στην χρήση τεχνικών ανάλυσης των δεδομένων και ερμηνεία των Στατιστικών αποτελεσμάτων που προκύπτουν με τη χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS.

Στόχος είναι η εξοικείωση με ποσοτικές μεθόδους και πρότυπα λήψης αποφάσεων.

Ειδικότεροι στόχοι:

- Κατανόηση των βασικών εννοιών στη λήψη αποφάσεων
- Εξοικείωση με τις μεθοδολογίες στατιστικής λήψης αποφάσεων
- Εξοικείωση με τις μεθοδολογίες περιγραφικής παρουσίαση δεδομένων
- Εξοικείωση με τις μεθοδολογίες και τεχνικές της επαγωγικής στατιστικής και του τρόπου συμβολής τους στη λήψη αποφάσεων

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1^η Ενότητα: Εισαγωγή στη Στατιστική Λήψη Αποφάσεων

- Εισαγωγή στη Λήψη Αποφάσεων. Εφαρμογή Μεθοδολογιών Στατιστικής Λήψης αποφάσεων στη Δημόσια Διοίκηση.

2^η Ενότητα: Εισαγωγή στο Στατιστικό πακέτο SPSS

3^η & 4^η Ενότητα: Στατιστική Παρουσίαση Δεδομένων

- Παρουσίαση δεδομένων και Στατιστικοί έλεγχοι Δεδομένων: Πίνακες Συχνότητας, Διαγράμματα Ελέγχου κ.λπ.
- Στατιστικά Μέτρα
- Διαγράμματα
- Πίνακες Παρουσίασης
- Αναφορές

5^η έως 7^η Ενότητα: Στατιστική Συμπερασματολογία με χρήση του SPSS*

- Έλεγχοι κανονικότητας
- Εκτίμηση μέσου
- Εκτίμηση διαστήματος εμπιστοσύνης για το μέσο
- Έλεγχος μέσης τιμής
- Έλεγχοι ανεξαρτησίας δύο μεταβλητών
- Έλεγχος συμφωνίας ή ασυμφωνίας δύο μεταβλητών
- Έλεγχοι δύο μέσων τιμών: Παραμετρικές και μη παραμετρικές διαδικασίες

* Θα γίνει συνοπτική παρουσίαση εφόσον επαρκεί ο χρόνος

- One Way Analysis of Variance Ανάλυση Διασποράς
- Πίνακας Συσχέτισης δύο μεταβλητών. Συντελεστές συσχέτισης. Γραμμική παλινδρόμηση.

8^η Ενότητα: Μελέτη Περίπτωσης

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΓΝΑΡΔΕΛΛΗΣ, *Εφαρμοσμένη Στατιστική*, Εκδόσεις Παπαζήση 2003

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΓΝΑΡΔΕΛΛΗΣ, *Ανάλυση Δεδομένων με το SPSS 14.0 for Windows*. Εκδόσεις Παπαζήση 2006

ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΙΑΛΑΜΑΣ, *Στατιστικές τεχνικές και εφαρμογές στις επιστήμες της αγωγής*. Εκδόσεις Πατάκη 2005

OTT LYMAN, *An introduction to statistical methods and data analysis*. PWS - KENT 1988

MARIJA J. NORUSIS, *SPSS 14.0 Guide to Data Analysis*. Prentice Hall, Inc. 2005

SOKAL R., ROHLF J., *BIOMETRY*. Freeman 1995

DRAPER N. R., SMITH H., *Applied Regression Analysis*. Wiley 1966

D. C. MONTGOMERY, *Design and Analysis of Experiments*, Εκδόσεις John Willey & Sons, 1995

Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ, Α. ΚΑΣΤΑΝΙΑ, Χ. ΠΙΕΡΡΑΚΟΥ, *Στατιστική Επεξεργασία Δεδομένων στην Υγεία*, Εκδόσεις Παπαζήση 2003

ΚΟΛΥΒΑ, ΜΑΧΑΙΡΑ, *Εισαγωγή στη Στατιστική θεωρία και Ασκήσεις*, Εκδόσεις Ζήτη, 1999

DOWDY, SHIRLEY, *Statistics for Research*, 1993

ΧΑΤΖΗΠΑΝΤΕΛΗΣ, *Ανάλυση Δεδομένων με τη Βοήθεια Στατιστικών πακέτων*, Εκδόσεις Ζήτη, 1998

ΚΛΟΚΠ-005: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Ειδική Φάση Σπουδών περιλαμβάνει τόσο θεωρητική όσο και εφαρμοσμένη εκπαίδευση η οποία έχει στόχο την καλλιέργεια και ενίσχυση των γλωσσικών γνώσεων και δεξιοτήτων των μελλοντικών στελεχών της Κοινωνικής Διοίκησης ώστε να αντεπεξέρχονται με αποτελεσματικότητα και δυναμισμό στα εργασιακά τους καθήκοντα. Σκοπός του μαθήματος είναι η κάλυψη ειδικών γλωσσικών δεξιοτήτων επαγγελματικού τύπου σε θέματα που άπτονται των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος.

Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση του πνεύματος της άμιλλας και της συνεργασίας λόγω της αυξημένης πολυπλοκότητας των θεμάτων που καλούνται να διαχειριστούν μέσω ομαδικών δραστηριοτήτων, όπως είναι οι τεχνικές διαπραγματεύσεων, η επίλυση συγκρούσεων και θέματα που άπτονται του επαγγελματικού πεδίου των στελεχών της Κοινωνικής Διοίκησης. Οι επικοινωνιακές αλλά και κοινωνικές δεξιότητες είναι βασικά στοιχεία για την επαφή τους με το κοινό, κάτι που καθιερώνει τις γλωσσικές δεξιότητες ως απαραίτητο εργαλείο για τη διεκπεραίωσή τους. Η Διοίκηση των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής απαιτεί διαφορετικά γλωσσικά πλαίσια στα οποία πρέπει να κινείται το στέλεχος και τα οποία απαιτούν γλωσσική εγρήγορση, επάρκεια και ευελιξία.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα είναι εναρμονισμένο με τη θεματικούς άξονες σπουδών του τμήματος και τη νέα αρχιτεκτονική της δημόσιας διοίκησης. Το Κοινωνικό Κράτος, η Αγορά Εργασίας, η Διοίκηση των Υπηρεσιών Υγείας και των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής είναι μερικοί από τους άξονες τα θέματα των οποίων χρησιμοποιούν οι διδάσκοντες στη ξένη γλώσσα και στοχεύουν σε ένα διττό ρόλο:

1. στην καλλιέργεια δεξιοτήτων γραπτής επικοινωνίας :

- με μεταφραστική άσκηση (ευθεία και αντίστροφη) κειμένων από πρωτότυπες πηγές και δραστηριοτήτων διαμεσολάβησης.
- με την ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων προφορικής και γραπτής επικοινωνίας επαγγελματικού τύπου όπως σύνταξη αίτησης, ανακοίνωσης, περίληψης, αναφοράς, πρακτικών, ενημερωτικών δελτίων.
- με την εξοικείωση των σπουδαστών/τριών με βασικές έννοιες και όρους του χώρου της Απασχόλησης, της Κοινωνικής Προστασίας, της Υγείας και της Κοινωνικής Πρόνοιας.

2. στην καλλιέργεια δεξιοτήτων προφορικής επικοινωνίας:

- με διαδραστικές ασκήσεις μέσα σε μικρές ή μεγαλύτερες ομάδες με στόχο την ανάπτυξη της έκφρασης.
- με προσομοίωση συνεντεύξεων με στόχο τη μορφοποίηση κοινωνικών δεξιοτήτων.
- με ασκήσεις προσομοίωσης στις τεχνικές διαπραγματεύσεων με στόχο την ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων.
- με παρουσιάσεις ειδικών θεμάτων με στόχο τη διαχείριση της πληροφορίας.
- με δημόσιες σχέσεις και πρακτικά παραδείγματα συνεντεύξεων και παρουσιάσεων και δραστηριότητες διαμεσολάβησης.

Αναλυτικότερα, τα θεματικά πεδία από τα οποία καλλιεργείται τόσο ο γραπτός όσο και ο προφορικός λόγος αντλούνται από την παρακάτω θεματολογία:

- Ορολογία Διοικητικών Θεσμών
- Διάρθρωση της αγοράς εργασίας
- Ορολογία Μάνατζμεντ Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής
- Πολιτικές Απασχόλησης
- Μεταναστευτική Πολιτική
- Συμπλήρωση Τεχνικών Δελτίων
- Διαχείριση Έργων
- Οι Δημόσιες Σχέσεις ως Μέσο Επικοινωνίας
- Θέματα Εργατικού Δικαίου
- Κοινοτικά προγράμματα και Κοινοτικές Οδηγίες
- Τεχνικές Διαπραγματεύσεων
- Ολοκληρωμένα συστήματα διοίκησης

III. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Αξιοποιείται η ξενόγλωσση βιβλιογραφία που χρησιμοποιείται για το σύνολο των μαθημάτων του Τμήματος. Η βασική ορολογία για κάθε θεματικό πεδίο αποδελτιώνεται από τον Τύπο, τους διεθνείς διαδικτυακούς τόπους και τις Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Επίσημες Εκδόσεις και χρησιμοποιείται ως αυθεντικό υλικό προς επεξεργασία. Ταυτόχρονα, χρησιμοποιούνται τα ηλεκτρονικά αρχεία Υπουργείων τα οποία έχουν άμεση σχέση με τους Οργανισμούς Κοινωνικής Προστασίας.

Β' ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ & ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΩΝ

Η διαδικασία παρουσίασης των εκθέσεων πρακτικής άσκησης αποβλέπει στην παροχή δυνατότητας παρουσίασης και υποστήριξης του έργου και των εμπειριών πρακτικής εκπαίδευση και η αξιολόγηση αυτής. Επιπροσθέτως, η παρουσίαση-υποστήριξη αυτής αναλαμβάνει έναν επιπρόσθετο εκπαιδευτικό-μαθησιακό χαρακτήρα για τους συμμετέχοντες σπουδαστές.

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΩΝ

Οι σπουδαστές καταθέτουν στον προβλεπόμενο από τον Κανονισμό Σπουδών χρόνο την Έκθεση Πρακτικής και την παρουσιάζουν-υποστηρίζουν ενώπιον της διμελούς επιτροπής στην ημερομηνία και ώρα που έχει ορισθεί από τον επιστημονικό υπεύθυνο του Προγράμματος. Κατά την διάρκεια της υποστήριξης της Έκθεσης Πρακτικής οι σπουδαστές δύνανται και οφείλουν να συμμετέχουν ενεργά.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

Τα Σεμινάρια Εξειδίκευσης της Ειδικής Φάσης Σπουδών πραγματοποιούνται μετά το πέρας της Πρακτικής Εκπαίδευσης των σπουδαστών / στριών. Βασικός σκοπός των σεμιναρίων εξειδίκευσης είναι η περαιτέρω εμπάθυνση και εμπλουτισμός γνώσεων σε επιμέρους θεματικά πεδία, αντικείμενα και διστάσεις των δύο βασικών μαθημάτων που προηγήθηκαν στον Α' Κύκλο Ειδικής Φάσης Σπουδών μέσα από την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών, η οποία συνίσταται στην εκπόνηση συλλογικών εργασιών, στην παρουσίαση και υποστήριξη αυτών και στη συμμετοχή στην διαδικασία μαθησιακά προσανατολισμένου επιστημονικού διαλόγου που προκύπτει.

Ειδικοί στόχοι:

- Η παροχή δυνατότητας ενισχυτικής διδασκαλίας από τους διδάσκοντες πάνω σε κρίσιμα σημεία του διδακτικού αντικειμένου του μαθήματος
- Η εξοικείωση στην εφαρμογή επιστημονικών μεθόδων στην εκπόνηση εργασιών και μελετών και στην υποστήριξη αυτών
- Η καλλιέργεια σύγχρονων στάσεων και η ενίσχυση πνεύματος συνεργασίας μεταξύ των σπουδαστών καθώς επίσης η ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων και μέσα από την «από κοινού» ανάληψη γραπτών εργασιών
- Η εξοικείωση στη χρήση ειδικού λογισμικού και πολυμέσων για την συγγραφή και την παρουσίαση των εργασιών.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

Με το πέρας του Α' Κύκλου Ε.Φ. ανατίθεται στους σπουδαστές/στρίες η εκπόνηση συλλογικών εργασιών (μέχρι 5.000 λέξεις), τις οποίες υποστηρίζουν κατά τη διάρκεια του Β' Κύκλου Ειδικής Φάσης στα Σεμινάρια Εξειδίκευσης. Κάθε σπουδαστής αναλαμβάνει ή συμμετέχει σε μία εργασία στα δύο προεπιλεγμένα Σεμινάρια., που εντάσσονται στο πλαίσιο ευρύτερης μελέτης εφαρμογής ζητημάτων που αποτελούν αντικείμενο πολιτικής στα πεδία εξειδίκευσης του τμήματος.

Τα Σεμινάρια που έχουν προεπιλεγεί και προσδιορισθεί για το παρόν Πρόγραμμα είναι:

«ΚΔΟΚΠ-ΣΜ1: ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ»

«ΚΔΟΚΠ-ΣΜ2: ΘΕΣΜΙΚΕΣ, ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ»

Σημαντικά σημεία αυτής της διαδικασίας αποτελούν:

- Ο προσδιορισμός των ευρύτερων θεμάτων, ως πεδίων εργασιών, καθώς και ο ακριβής τίτλος των εργασιών στην κατεύθυνση μιας ολοκληρωμένης μελέτης ή έρευνας, που αφορά έκαστο Σεμινάριο του προγράμματος σπουδών του τμήματος, θα γίνει από τον/τους διδάσκοντες, σε συνεργασία με τον

Επιστημονικό Υπεύθυνο, όπου θα συνεκτιμηθούν οι επίκαιρες ανάγκες και τα αναδυόμενα από την τρέχουσα εκπαιδευτική διαδικασία σημεία και θέματα, ως επιστημονικά ενδιαφέροντα και πρακτικά χρήσιμα και σημαντικά προς μελέτη και περαιτέρω διερεύνηση.

- Η ανάθεση και η ανακοίνωση αυτών στους Σπουδαστές θα ακολουθήσει δέκα ημέρες πριν τη λήξη του Α΄ Κύκλου Ε.Φ. από τον επιστημονικό υπεύθυνο τμήματος σε συνεργασία με τους διδάσκοντες.
- Η εκπόνηση των συλλογικών εργασιών και παρακολούθηση της προετοιμασίας των εργασιών από τον/τους διδάσκοντες, στη βάση συγκεκριμένου προγράμματος και χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των εργασιών, όπου οι σπουδαστές πραγματοποιούν δίωρες προπαρασκευαστικές συναντήσεις με τους επιβλέποντες τουλάχιστον μια φορά το μήνα ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε προγράμματος
- Η Παρουσίαση και υποστήριξη των εργασιών κατά τη διάρκεια των σεμιναρίων παρουσία του διδάσκοντος και του συνόλου των σπουδαστών, στη βάση ενός προγράμματος παρουσιάσεων που υποβάλλει ο διδάσκων έγκαιρα στο επιστημονικό υπεύθυνο.
- Επισημαίνεται ότι η παρουσία και η ενεργός συμμετοχή των υπολοίπων σπουδαστών στην διαδικασία του επιστημονικού διαλόγου που ακολουθεί την παρουσίαση-υποστήριξη κάθε εργασίας κρίνεται όχι μόνο ενδεδειγμένη αλλά ως στοιχείο μαθησιακής και αξιολογικής διαδικασίας σχεδόν επιβεβλημένη.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΚΔΟΚΠ-Ε04: ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ-ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ-ΣΤΡΟΓΓΥΛΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ)

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η κατανόηση από τους σπουδαστές του πολυδιάστατου χαρακτήρα των κοινωνικών πολιτικών, της αλληλεπίδρασης των επιπέδων διακυβέρνησής τους (υπερεθνικό, εθνικό, τοπικό). Ανάπτυξη της κριτικής στάσης απέναντι σε κατευθύνσεις κοινωνικής πολιτικής που εμφανίζονται ως δεδομένες ή ως μονόδρομος.

Για την εμπέδωση, εμπλουτισμό και εμπάθυνση των γνώσεων των σπουδαστών στα συγκεκριμένα πεδία αιχμής της κοινωνικής πολιτικής ώστε να καταστούν να αναζητούν, να συλλέγουν, να ταξινομούν και να παρουσιάζουν τις προτάσεις τους επί των συγκεκριμένων θεμάτων του γνωστικού πεδίου της Κοινωνικής Πολιτικής θα διοργανωθούν ειδικές ενότητες Επισκέψεων σε συναφείς Οργανισμούς, Διαλέξεις και Στρογγυλές Τράπεζες επί επίκαιρων ζητημάτων και θεμάτων Κοινωνικής Πολιτικής και λειτουργίας των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής

ΚΛΟΚΠ-Ε05: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το εργαστήριο επικεντρώνεται στην αξιολόγηση πολιτικών κοινωνικής προστασίας μέσω της χρήσης των επιστημονικών εργαλείων του κοινωνικού σχεδιασμού, καθώς και μοντέλων και τεχνικών αξιολόγησης προγραμμάτων και πολιτικών.

Κύριος στόχος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών στη χρήση των επιστημονικών μεθόδων ορθολογικής αξιολόγησης των εφαρμοζόμενων πολιτικών στο πεδίο της κοινωνικής προστασίας. Στο πλαίσιο αυτό θα εξοικειωθούν με τη χρήση επιστημονικών εργαλείων σχεδιασμού και αξιολόγησης πολιτικών, εφαρμόζοντας τα σε «εικονικά σενάρια» διερεύνησης και εφαρμογής πολιτικών. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις τεχνικές αξιολόγησης προγραμμάτων αντιμετώπισης κοινωνικών κινδύνων στα πεδία της τρίτης ηλικίας, στην υγεία και την κοινωνική φροντίδα, στην αναπηρία, στην στέγαση και στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, όπως και στην αξιολόγηση πολιτικών κοινωνικής ασφάλισης.

Οι σπουδαστές θα αξιοποιήσουν πρακτικά τις γνώσεις που αποκόμισαν κατά τον πρώτο κύκλο εξειδίκευσης, εφαρμόζοντάς τες πρακτικά στην ανάλυση και στην αξιολόγηση υποθετικών και πραγματικών πολιτικών στο πεδίο της κοινωνικής προστασίας. Θα αναπτύξουν δεξιότητες που συνδέονται με το συνεργατικό- οριζόντιο μοντέλο ανάλυσης και αξιολόγησης πολιτικών και στην εφαρμογή δοκιμασμένων μεθόδων και τεχνικών αξιολόγησης. Επιπροσθέτως οι σπουδαστές θα διαμορφώσουν θετικότερες στάσεις αναφορικά με τη χρήση επιστημονικών και εργαλείων σχεδιασμού, σε αντιδιαστολή με παραδοσιακές εμπειρικές προσεγγίσεις στο σχεδιασμό προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- Αξιολόγηση προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας: Εισαγωγή στη λογική προσέγγισης και ανάλυσης των παρεμβάσεων
- Συστημική ανάλυση πολιτικών κοινωνικής προστασίας σε δεδομένα οικοσυστήματα
- Σύγκριση συμφερόντων από ενδιαφερόμενα μέρη και διερεύνηση δυνατοτήτων σύνθεσης, πιθανότητες έγκρισης
- Αξιολόγηση υφιστάμενων πολιτικών κοινωνικής προστασίας

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Burke R. (2002), *Διαχείριση Έργου: Τεχνικές Σχεδιασμού και Ελέγχου*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Chevallier, J. (1993), *Διοικητική Επιστήμη*, Αθήνα: Σάκκουλας
- Clark, C. (ed). 1976. *The Evaluation of Social Programs*. Beverly Hills: Sage Publications.
- Donaldson, S. (2007), *Program Theory-Driven Evaluation Science Strategies and Application* London: Routledge.
- Donaldson, S., Scriven Mi., (ed) (2001), *Evaluating Social Programs and Problems*, London: Routledge Publications.
- Manski C.F., Garfinkel I. (eds.) (1992), *Evaluating Welfare and Social Programmes*, Harvard University Press.
- Marlier, E., Atkinson, T., Cantillon, B. & Nolan, B., (2006), *The EU and social inclusion*, .Bristol: The Policy Press.
- Michael Q. Patton, M. (2008), *Utilization-Focused Evaluation*, London: Sage Publications
- Practical Guidelines, 3rd edition. New York, NY: Longman.
- Rossi, P., & Freeman, H. (1999), *Evaluation: A Systematic Approach*, Newbury Park, CA: Sage Publications
- Yen, R. K. (2003). *Case Study Research: Design and Methods*, Thousand Oaks, CA: Sage Publishers.
- Ιατρίδης, Δ. (2005), *Οργανισμοί Κοινωνικής Φροντίδας. Σχεδιασμός Πολιτικής για την Ανάπτυξη*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Κοντιάδης, Ξ. (1997), *Η κοινωνική διοίκηση στην Ελλάδα*, Αθήνα-Κομοτηνή: Α.Ν. Σάκκουλας

ΚΛΟΚΠ-Ε06: ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι να εισάγει τους σπουδαστές στις βασικές αρχές και στις σύγχρονες τάσεις της διασφάλισης της ποιότητας. Οι νέες κοινωνικές συνθήκες, όπως διαμορφώνονται τα τελευταία χρόνια, καθιστούν αναγκαία την εφαρμογή σύγχρονων πολιτικών κοινωνικής αλληλεγγύης. Η εισαγωγή νέων διοικητικών μεθόδων, όπως η εφαρμογή Συστήματος Ποιότητας και η πιστοποίηση, αποτελεί μια δυναμική συνδρομή ως προς την κατεύθυνση της οργάνωσης, του αυτοελέγχου, της αξιολόγησης και τελικά, της συνεχιζόμενης βελτίωσης των παρεχομένων υπηρεσιών. Η διδασκαλία του μαθήματος έχει σημείο εκκίνησης το θεωρητικό πλαίσιο της ποιότητας και ολοκληρώνεται με μεθοδολογίες που αφορούν στον τρόπο υλοποίησης της ποιότητας στους οργανισμούς κοινωνικής πολιτικής. Η σύνδεση της θεωρίας με την πράξη γίνεται μέσω της διασφάλισης της ποιότητας και έχει ως απώτερο στόχο την μεταλαμπάδευση στους σπουδαστές της σύγχρονης κουλτούρας διοίκησης για την ανάπτυξη ή/και στον εκσυγχρονισμό πολιτικών για την ποιότητα στους οργανισμούς κοινωνικής πολιτικής.

Το μάθημα διακρίνεται σε δύο (2) ενότητες: Α) Ορισμοί και η έννοια της Ποιότητας & Β) Συστήματα Διασφάλισης της Ποιότητας. Στην πρώτη ενότητα ορίζεται η «ποιότητα» και αναλύεται το περιεχόμενο των εννοιών «*Τυποποίηση-Πρότυπα-Πιστοποίηση-Διαπίστευση*». Στην δεύτερη ενότητα γίνεται ανάλυση της σειράς προτύπων ΕΛΟΤ EN ISO 9000:2000 και παρέχονται παραδείγματα από την εφαρμογή του συστήματος.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. Ορισμοί & Ιστορική Αναδρομή –Σύγχρονες Τάσεις για την Ποιότητα στην Υγεία

- Εννοιολογικές προσεγγίσεις, διαστάσεις της ποιότητας και ορισμοί της ποιότητας.
- Ποιόν τελικά αφορά η ποιότητα; Εσφαλμένες αντιλήψεις για την ποιότητα και η έννοια του κόστους ποιότητας.
- Ιστορική αναδρομή της ποιότητας: Επιθεώρηση, έλεγχος, διασφάλιση και διοίκηση ολικής ποιότητας.
- Διάκριση των συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας ως προς τον φορέα ανάπτυξης και επιθεώρησης.
- Η δραστηριότητα της τυποποίησης: Φορείς τυποποίησης & επίπεδα τυποποίησης.
- Διεθνή Πρότυπα Ποιότητας & Ασφάλειας.
- Η έννοια και ο ρόλος της διαπίστευσης.

2. Συστήματα Διοίκησης Ποιότητας & Ασφάλειας με Εφαρμογή στον Τομέα της Υγείας

- Συνοπτική παρουσίαση της σειράς προτύπων ΕΛΟΤ EN ISO 9000:2000.
- Αναλυτική παρουσίαση του προτύπου ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2000.
- Τύποι Επιθεώρησης και Πιστοποίηση: Επιθεώρηση τρίτου μέρους, φορείς πιστοποίησης, διαδικασία πιστοποίησης, δαπάνες πιστοποίησης και η σημασία της πιστοποίησης της ποιότητας στην υγεία.
- Σύνδεση Συστημάτων Ποιότητας με την απλούστευση διαδικασιών στο δημόσιο τομέα.
- Σύνδεση Συστημάτων Ποιότητας με τον εκσυγχρονισμό των πληροφοριακών υποδομών.
- Εργαλεία (Διοικητικά & Ελέγχου) Ποιότητας.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

CASEY J., Into Battle with Total Quality Management, *International Journal of Health Care Quality Assurance*, 6(2), 12-47, 1993

ΓΟΥΝΑΡΗΣ, ΣΠ.Π., *Μάρκετινγκ Υπηρεσιών: Η αέναη εμπειρία της υπηρεσίας*, Συνέδριο ΕΕΔΕ & ΕΙΜ, Αθήνα 2002

ΔΕΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ ΚΩΣΤΑΣ Ν., *Διοίκηση Ολικής Ποιότητας*, Αθήνα, 1997

HERZLINGER R., *Let's Put Consumers in Charge of Health Care*, *Harvard Business Review*, July 2002

JAMES M. AND HUNT K., Accreditation at what cost? *Journal of Management in Medicine*, 10 (4):49-56, 1996

MARSHALL M., SHEKELLE P., LEATHERMAN S., Public reporting of performance: Lessons from the USA. *Journal of Health Services Research Policy*, 5: 1 – 2, 2000

MAYNARD A., Competition and Quality, rhetoric and reality, *International Journal for Quality in Health Care*, 10(5), 379 – 384, 2000

MORGAN J. & EVERETT T., Introducing Quality Management in the NHS, *International Journal of Health Care Quality Assurance*, 3(5), 23-36, 1990

OVRETVEIT, J., *Total Quality Management in European Healthcare*, Japanese Society of Quality Control, Tokyo, July 1999

PFEFFER N. & COOTE A., *Is Quality Good for You?*, Institute for Public Policy Research, 1996

RICHARDSON W., *Crossing the Quality Chasm A New Health System for the 21st Century*. March 2001

ΤΣΙΟΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ., *Βελτίωση Ποιότητας*, Εκδόσεις ΕΥΓ. ΜΠΕΝΟΥ, Αθήνα, 1995

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ MANAGEMENT ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΚΛΟΚΠ-Ε07: ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΣΠΑ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι σπουδαστές με τις διαδικασίες διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων έργων στο πλαίσιο της Δ' Προγραμματικής Περιόδου, ώστε να αποκτήσουν δεξιότητες σχεδιασμού, αξιολόγησης, ελέγχου, παρακολούθησης που απορρέουν από το κανονιστικό πλαίσιο, κοινοτικό και εθνικό και διέπουν τη λειτουργία του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ).

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. Σύστημα διοίκησης ΕΣΠΑ

- Εθνική Αρχή Συντονισμού
- Θεσμική Συγκρότηση Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου Προγραμμάτων
 - ΚΥΑ Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων – ΚΥΑ Ενδιάμεσων Διαχειριστικών Αρχών Περιφερειακών Προγραμμάτων – Βασικοί κανόνες διαχείρισης: Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης
 - Πιστοποίηση Δαπανών: Αρχή Πληρωμής – Διαδικασίες Πιστοποίησης Δαπανών
 - Έλεγχος: Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) και πρότυπα ελέγχου
- Παρακολούθηση και Αξιολόγηση
 - Επιτροπές Παρακολούθησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
 - Ετήσιες Εκθέσεις Υλοποίησης
 - Αξιολόγηση Ε.Π. σε στρατηγικό και επιχειρησιακό επίπεδο στο πλαίσιο των στόχων «Σύγκλισης» και «Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας και Απασχόλησης»
- Πληροφόρηση και Δημοσιότητα

2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου έργων ΕΣΠΑ

- Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων:
 - Διαδικασίες Αξιολόγησης και Έγκρισης Πράξεων: Έλεγχος στοιχείων πληρότητας πρότασης, Αξιολόγηση προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων (πληρότητα και σαφήνεια πρότασης, τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων, σκοπιμότητα πράξης, ωριμότητα πράξης), Μεθοδολογία Αξιολόγησης / Βαθμολόγηση (παραδείγματα με δυαδική κλίμακα, με πολλαπλές τιμές), Κριτήρια αποκλεισμού, Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης, Καταχώρηση στο ΟΠΣ, Τ.Δ. Εγκεκριμένης Πράξης
 - Συμμόρφωση των Πράξεων με Εθνικούς και Κοινοτικούς Κανόνες: στάδια εξέλιξης δημοσίων συμβάσεων, διαδικασίες δημοπράτησης και κριτήρια επιλογής και κατακύρωσης, παροχή υπηρεσιών με ίδια μέσα και σχέση

- «οιονεί αυτεπιστασίας», Φάκελοι προέγκρισης, Παρακολούθηση Υλοποίησης, Διοικητικές και Επιτόπιες Επαληθεύσεις /Δειγματοληψία
- Διαδρομή Ελέγχου: απαιτήσεις για επαρκή διαδρομή ελέγχου, Φάκελος Πράξης (παραδείγματα)
 - Δημοσιονομικές Διορθώσεις, Παρατυπίες και Ανακτήσεις
 - Θέματα Επιλεξιμότητας
 - Διαδικασίες και Έντυπα Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων (δεν αφορά Πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων)
 - Επιλογή και Έγκριση Πράξεων, Παρακολούθηση της Υλοποίησης, Επαλήθευση των Πράξεων, Χρηματοδότηση των Πράξεων, Πιστοποίηση των Δηλώσεων Δαπανών, Δημοσιονομικές Διορθώσεις, Παρατυπίες και Ανακτήσεις, Διαχείριση Αποφάσεων Εκχώρησης σε ΕΦΔ
 - Έντυπα (πρόσκλησης, προέγκρισης, παρακολούθησης, ανάκλησης, ολοκλήρωσης, επαλήθευσης, δημοσιονομικής διόρθωσης, ανάκτησης) και Λίστες Ελέγχου
 - Διαδικασίες και Έντυπα Διαχείρισης και Ελέγχου Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων
 - Επιλογή και Έγκριση Πράξεων, Παρακολούθηση της Υλοποίησης, Επαλήθευση των Πράξεων, Χρηματοδότηση των Πράξεων, Πιστοποίηση των Δηλώσεων Δαπανών, Δημοσιονομικές Διορθώσεις, Παρατυπίες και Ανακτήσεις
 - Έντυπα Διαχείρισης και Ελέγχου Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων (Τεχνικό Δελτίο Πράξης/Ενισχύσεων – Δελτίο Παρακολούθησης Δαπανών και Φυσικού Αντικειμένου Ενίσχυσης)

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Οδηγός Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης
2. Εγχειρίδιο Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης
3. Εγχειρίδιο Διαχείρισης και Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης

ΚΛΟΚΠ-Ε08: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι να βελτιώσει τις διαπραγματευτικές ικανότητες των σπουδαστών, οι οποίοι θα έχουν τη δυνατότητα να:

- προβληματιστούν για την έννοια και τη σημασία της διαπραγμάτευσης

- να αναγνωρίσουν διαφορετικούς τρόπους προσέγγισης της διαπραγμάτευσης και να συζητήσουν κριτήρια επιλογής μεταξύ τους
- να αναλύσουν σημαντικές τεχνικές πτυχές της διαπραγμάτευσης
- να εξασκηθούν στην πρακτική εφαρμογή των συμπερασμάτων του εργαστηρίου

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- 1. Εισαγωγική άσκηση:** Άσκηση διαπραγμάτευσης σε μικρές ομάδες
- 2. Θεωρητικό πλαίσιο - Τρόποι προσέγγισης:** Τρόποι προσέγγισης της διαπραγμάτευσης
- 3. Τέχνη της διαπραγμάτευσης**
- 4. Εξάσκηση:** Εξάσκηση στη διαπραγμάτευση - προετοιμασία και διεξαγωγή διαπραγμάτευσης

ΚΛΟΚΠ-Θ04: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΚΛΟΚΠ-Ε09: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΤΟΠΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το εργαστήριο αυτό έχει στόχο την παρουσίαση των θεμάτων που αφορούν: την οργάνωση του περιεχομένου και των δραστηριοτήτων μιας εφαρμογής για τον παγκόσμιο ιστό, την τεκμηριωμένη επιλογή των εργαλείων και των τεχνικών για την ανάπτυξη μιας εφαρμογής, τα κριτήρια στην αξιολόγηση και την υλοποίηση των κριτηρίων αυτών σε πραγματικές εφαρμογές. Επιδιώκει να προσφέρει στον σπουδαστή δεξιότητες αξιολόγησης διαδικτυακών τοποθεσιών αναφορικά με τις πηγές πληροφορίας (ακρίβεια, κυριότητα, αντικειμενικότητα, ανανέωση, κάλυψη θεμάτων), τον σχεδιασμό και την απόδοση (αισθητική, αναγνωσιμότητα, χρηστικότητα), τις υπηρεσίες, την υλοποίηση, την απόδοση και την ασφάλεια. Έμφαση δίνεται σε παρουσίαση μοντέλων και μεθοδολογιών διασφάλισης ποιότητας και στην σύγκριση των μοντέλων αξιολόγησης της ποιότητας διαδικτυακών τοποθεσιών. Η όλη προσέγγιση θα βασιστεί στο Πλαίσιο Πιστοποίησης Δημόσιων διαδικτυακών τόπων που έχει εκδώσει το Υπουργείο Εσωτερικών.

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1^η ενότητα: Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

- Πλαίσιο Πιστοποίησης Δημόσιων διαδικτυακών τόπων
- Πλαίσιο διαλειτουργικότητα και υπηρεσιών ηλεκτρονικών συναλλαγών
- Πλαίσιο Ψηφιακής αυθεντικοποίησης

2^η ενότητα: Πλαίσιο πιστοποίησης Δημόσιων διαδικτυακών τόπων

Θα παρουσιαστούν θέματα που αναπτύσσονται στο Πλαίσιο Πιστοποίησης Δημόσιων Διαδικτυακών Τόπων όπως:

- Διαχείριση Διαδικτυακού Τόπου: Οργανωτικό σχήμα διαχείρισης του διαδικτυακού τόπου, Ρόλοι και αρμοδιότητες
- Δομή και οργάνωση δημόσιων διαδικτυακών τόπων
 - Ονοματοδοσία δημόσιων διαδικτυακών τόπων: ονομασία χώρου, γλώσσα, τρόπος γραφής και μέγεθος ονόματος χώρου
 - Εικαστική παρουσίαση: Χρώματα και χρωματικοί συνδυασμοί, Γραμματοσειρές, Εικονίδια, Σύνδεσμοι, Τρόπος και ύφος γραφής περιεχομένου, Έκταση ιστοσελίδων, Μέγεθος ιστοσελίδων, Μορφοποίηση και παρουσίαση περιεχομένου, Χρήση ειδικών μορφών περιεχομένου

- Δομή και περιεχόμενο δημόσιων διαδικτυακών τόπων: Αρχική σελίδα, Περιεχόμενο ιστοσελίδων διαδικτυακού τόπου, Δομή περιεχομένου, Διαχείριση περιεχομένου, Ορθότητα – πληρότητα – επικαιρότητα - ανανέωση περιεχομένου, Γλώσσα περιεχομένου, Μηχανή αναζήτησης, Χάρτης του τόπου, Πλοήγηση, Επικοινωνία με το φορέα
- Προσβασιμότητα: WAI, WCAG
- Πολλαπλοί διαδικτυακοί τόποι
- Ηλεκτρονικές υπηρεσίες και διαλειτουργικότητα
 - Ηλεκτρονικές υπηρεσίες: Υποστήριξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών, Ηλεκτρονικές πληρωμές, Παρακολούθηση προόδου διεκπεραίωσης υποθέσεων, Εκτύπωση και τοπική αποθήκευση περιεχομένου
 - Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας: Υπηρεσίες παροχής ενημέρωσης στους χρήστες, Χώροι συζήτησης των χρηστών
 - Διαλειτουργικότητα διαδικτυακού τόπου με back-office συστήματα και άλλους διαδικτυακούς τόπους
- Αξιολόγηση περιεχομένου, ηλεκτρονικών υπηρεσιών και λειτουργίας δημόσιων διαδικτυακών τόπων
- Ασφάλεια Συστημάτων & Προστασία Προσωπικών Δεδομένων
 - Πολιτικές ασφάλειας
 - Πρόσβαση – Αυθεντικοποίηση
 - Μετάδοση
 - Αποθήκευση
 - Ακεραιότητα συναλλαγών
 - Διαθεσιμότητα & απόδοση συστημάτων
 - Φιλοξενία ΔΔΤ σε υποδομές ιδιωτικών φορέων
- Χρήστες δημόσιων διαδικτυακών τόπων: Κατηγορίες χρηστών, Δικαιώματα χρηστών, Εγγραφή χρηστών
- Νομικά θέματα: Προσωπικά δεδομένα, Πνευματικά δικαιώματα, Όροι χρήσης – Αποκηρύξεις
- Διάδοση δημόσιων διαδικτυακών τόπων: Καταχώρηση σε μηχανές αναζήτησης, Καταχώρηση σε συναφείς διαδικτυακούς τόπους, Δράσεις προώθησης του διαδικτυακού τόπου

3^η ενότητα: Εργαλεία για την αξιολόγηση Διαδικτυακών τόπων

- Τεχνολογικά εργαλεία για τον έλεγχο θεμάτων που πραγματεύεται το Πλαίσιο **Πιστοποίησης** Δημόσιων διαδικτυακών τόπων *π.χ. W3C, WAI, μέτρηση απόδοσης, καταγεγραμμένες* σύνοδοι, *κλπ.*
- Αξιολόγησης ποιότητας διαδικτυακών τόπων με διερευνητικές μεθόδους: Έρευνα στο περιεχόμενο, Συνεντεύξεις από αρμόδια στελέχη φορέων, και ομάδες χρηστών, διεξαγωγή έρευνας, ερωτηματολόγια,

4^η ενότητα: Αξιολόγηση της ποιότητας διαδικτυακών τόπων

Συγκεκριμένα παραδείγματα εφαρμογής αξιολόγησης δημόσιου διαδικτυακού τόπου. Τα παραδείγματα αυτά θα επιλεγούν έτσι ώστε να καλύπτουν την κεντρική Διοίκηση, τοπική αυτοδιοίκηση και ανεξάρτητους φορείς του Δημοσίου.

5^η ενότητα: Μελέτη Περιπτώσεων (Πραγματικές Εφαρμογές)

Συγκριτική Αξιολόγηση Διαδικτυακών Τόπων Δημόσιας Διοίκησης. Μελέτες περίπτωσης σπουδαστών.

III. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ/ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

www.e-gif.gov.gr: Πλαίσιο Παροχής υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Πρότυπα διαλειτουργικότητας.

Looking on the Web, D. GRAY, Creative Professional Press, 2000

Web Page Design, Sunsoft Press, M. E. MORRY & R. J. HINRICHS, Mountain View, CA, 1996

Webmaster in a Nutshell, S. SPAINBOUR & V. QUERCIA, O'Reilly, 1999

www.uie.com - Περιέχει πληροφορίες για τη σχεδίαση συστημάτων διεπαφής

www.usableweb.com - Περιέχει πληροφορίες για τη σχεδίαση συστημάτων διεπαφής

www.topsites.net - Οι καλύτερες τοποθεσίες στο Παγκόσμιο Ιστό

www.digits.com/top/ - Οι καλύτερες τοποθεσίες στο Παγκόσμιο Ιστό

www.webstyleguide.com/ - Σχεδιασμός Κόμβου Web

Ίδρυμα Λαμπράκη, «Οδηγός ποιότητας διαδικτυακών κόμβων πολιτιστικών οργανισμών» - χρηματοδοτούμενο από ΕΠ «Κοινωνία της πληροφορίας» στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ, 2005, διαθέσιμο [online]:<http://www.infosoc.gr/meletes/>

Nielsen J., "Designing Web Usability", New Riders Publishing, 2000

Παππάκου Νεφέλη-Αριάδνη Πτυχιακή Εργασία Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, Τμήμα Ακολούθων ΟΕΙ, 2006.

Wang R. Y., and Strong D. M., "Beyond Accuracy: What Data Quality Means to Data Consumers", *Journal of Management Information Systems*, No.12, April 1996, p. 5-34

- Ho J., "Evaluating the WWW: A global study of commercial sites", Journal of Computer Mediated Communication, Vol.3, Iss.1, June 1997
- Cockburn C., and Wilson T.D., "Business Use of the World Wide Web", Information Journal of International Management, Vol.26, No.2, p.83-102, 1996
- Boon O., Hewett W.G., and Parker C.M. "Evaluating the Adoption of the Internet: A Study of an Australian Experience in Local Government", Proceedings of the 13th International Bled Electronic Commerce Conference, Bled, Slovenia, 19–21 June 2000
- Burgess L. and Cooper J., "MICA: A Model for Classification of Business Adoption of Internet Commerce", Proceedings of the 12th International Bled Electronic Commerce Conference, Bled, Slovenia, 7–9 June 1999
- Burgess L. and Cooper, J., "Extending the Viability of MICA as a Metric for Explaining the Process of Business Adoption of Internet Commerce", Proceedings of ICTEC 2000, Dallas, Texas, November 2000
- Burgess, L., Cooper J. and Alcock, C., "The Adoption of The Web as a Marketing Tool by Regional Tourism Associations (RTA's) in Australia", Proceedings of ACIS2001, Coffs Harbour, Australia, 5-7 December 2001
- Doolan B., Burgess, L., and Cooper, J., "Use of the Web for Destination Marketing in Regional Tourism", Proceedings of the 2nd We-B Conference, Perth, Australia, November, 2001
- Turner C., "The information e-economy: business strategies for competing in the global age", Kogan Page, 2000, p.3
- Zeithaml V.A. , Parasuraman A., and Malhotra A., "Service Quality Delivery Through Web Sites: A Critical Review of Extant Knowledge", Academy of Marketing Science Journal, Fall 2002, Vol. 30, No. 4, p. 362 – 375
- Malhotra N., Birks D., "Marketing research, Prentice Hall publications", 2nd European edition, 2003

ΚΛΟΚΠ-005: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος στον β' κύκλο της Ειδικής Φάσης Σπουδών είναι η πρακτική πλέον επαφή των σπουδαστών με τη γλώσσα και η ολοκλήρωση της κάλυψης ειδικών γλωσσικών δεξιοτήτων επαγγελματικού τύπου σε θέματα που άπτονται των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης. Η μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στη σημασιολογική και διερευνητική διάσταση της γλώσσας, μέσα από μια εφαρμοσμένη κατάρτιση μέσω μικρών εργασιών και πρακτικής εξάσκησης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η επαφή με την ξένη γλώσσα γίνεται με:

- στρατηγικές ανάπτυξης των γλωσσικών δεξιοτήτων μέσω του προγραμματισμού δραστηριοτήτων, της κατανόησης λήψης αποφάσεων και της επεξεργασίας ιδεών.
- περαιτέρω ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων προφορικής και γραπτής επικοινωνίας επαγγελματικού τύπου (παρουσίαση θέματος, αίτηση, ανακοίνωση, περίληψη, αναφορά, νόμοι, πρακτικά, ενημερωτικά δελτία).
- εμβάθυνση και ανάλυση θεματικών αντικειμένων του κύκλου σεμιναρίων εξειδίκευσης και εκπόνηση εργασιών των σπουδαστών.
- τεχνικές και παρουσίαση ομιλίας.
- θέματα και παράγοντες οι οποίοι αφορούν την Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικής Προστασία στη χώρα.

III. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Αξιοποιείται η ξενόγλωσση βιβλιογραφία που χρησιμοποιείται για το σύνολο των μαθημάτων του Τμήματος. Η βασική ορολογία για κάθε θεματικό πεδίο αποδελτιώνεται από τον Τύπο και τις Επίσημες Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Εκδόσεις και χρησιμοποιείται ως αυθεντικό υλικό προς επεξεργασία. Ταυτόχρονα, χρησιμοποιούνται τα ηλεκτρονικά αρχεία Υπουργείων τα οποία έχουν άμεση σχέση με τα προς μελέτη θέματα καθώς και οι αντίστοιχοι ευρωπαϊκοί και διεθνείς διαδικτυακοί τόποι. Οι θεματικοί άξονες είναι εναρμονισμένοι με τη νέα αρχιτεκτονική και δομές της δημόσιας διοίκησης.

* * *

Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (ΕΣΔΔ)
Πειραιώς 211, ΤΚ 177 78, Ταύρος
τηλ: 210. 34 96 225-6, fax: 210. 34 28 042,
www.ekdd.gr